

בבית המשפט העליון
בג"ץ 39/12
עמוותת תנוועת ירושלים נ. מדינת ישראל
תאריך הגשה: 01/01/12

בבירות המשפט העליון בשבתו לדין
בבית משפט גבורה לאדק בירושלים

1. עמוותת תנוועת ירושלים, ע"ר 580521375
2. שרי אלמוג
3. מרימס אנגל
4. אוריאל (אוריה) איילון
5. מרק (マーク) שטרן, רכז קהילות בתנוועת ירושלים

ע"י ב"כ עוזה"ד ד"ר אביעד הכהן או ישעיהו אברהם או ד"ה מיכל טמיר אונן ז"ה
משה בן דוד או אלישבע הכהן או יהודית היינובי או משה כרמל או אלדר

שוחטמן שכותבתם למסירת כתבי ב"דין ברחוב הלל 23 ירושלים
טלפון: 02-6259332 פקס: 02-6259332
דו"ל: aviad@mishpat.ac.il

העוטרים

נכד

1. מריינט ישראל - משרד התאחדות
2. משטראת ישראל

ע"י פרקליטות המדינה, משרד המשפטים, רחוב צלאח א-דין 29, ירושלים

3. אגד, אגודה שיתופית לתחבורה בישראל בע"מ

ע"י ב"כ עוזה"ד אשר אקטולד מרוחוב בית הדפוס 12 ת"ד 34534 ירושלים
טלפון: 02-6515777 פקס: 02-6515888
דו"ל: ashcer@robax-law.co.il

4. כנען, מדיה פרטוט בתנוועה בע"מ

ע"י ב"כ עוזה"ד עידו פרישטה ממשרד בלושטיין, בר-קahn, צינגלאוב ושות'
מרכז עזריאלי 1 תל אביב 67021 טלפון: 03-6962999 פקס: 03-6966191
דו"ל: office@bkblaw.co.il

המשיבים

ערירה לממן צו על תנאי

עתירה למתן צו על תנאי המורה למשיבים או מי מהם לבוא, לנמק וליתן טעם :

1. מדוע לא ינקטו בכל הצעדים האפשריים והדרושים למניעת תופעות של הפלית נשים והדרה מוחלטת של דמיות נשים מפרסומות בעלות מסרים ערכיים וציבוריים המוצגות על אוטובוסים ציבוריים בירושלים, בהיותן פוגעות פגעה קשה בכבוד האדם, ובעקירות היסוד של שוויון, חירות הביטוי בכלל, וחירות הבחירה בפרט.
  2. מדוע לא יתגנַה המשיב 1 הענקת רישון להפעלת תחבורה ציבורית בהתקייבותו של אותו מפעיל כי יימנע מכל פעולה שיו בא הפליה מגדרית או אחרת, ומדוע לא יפעל להטלת סנקציות ממשיות כלפיו כאשר הוא פוגע בעקרונות יסוד חוקתיים כגון כבוד האדם, שוויון, חירות הביטוי וזכות הציבור לדעת.
  3. מדוע לא יפעל המשיב מס' 2, ביד חזקה וברורע נטויה, לאכיפת החוק בכלל, ובשכונות החרדיות בירושלים בפרט, ובכלל זה להעמדתם לדין של ברioniים פורעי חוק ומשחיתני מודעות ואוטובוסים.
  4. מדוע לא תימנע המשיבה 3 מהארכת או הענקת זיכיון, לחברת פרסום הפולת בניגוד לעקרונות יסוד חוקתיים, פוגעת בכבוד האדם, שוויון וחירות הביטוי, ומפלת נשים לרעה, ומדוע לא תפעל לביטול זיכיונה של חברת פוגענית ומפללה, לרבות המשיבה מס' 4.
  5. מדוע לא תימנע המשיבה מס' 4 מפגיעה בכבוד האדם, בעקרונות היסוד של שוויון וחירות הביטוי, ותתיר לאלאר הצבת דמיות נשים על גבי אוטובוסים בשטחי הפרסום שניתנו לה בזכיון מונופולייסטי.
  6. מדוע לא יחשפו המשיבים 1, 3 ו-4 את תנאי הזיכיונות (למעט הפרטים המסתరים המובהקים שביהם, שאפשר ויש בהם סוד מטחרי, כגון תנאי ומועד תשלום) שננתנו או שניתנו להם בגין הפעלת תחבורה ציבורית ולפרסום מודעות על גבי אוטובוסים וייעמידו אותם לעין הציבור.
  7. מדוע לא ישפו המשיבים 1 ו-2 את המשיבות 3 ו-4 על כל נזק שיגרם להם כתוצאה מהדילתם לקיום את חובתם לאכיפת החוק בכלל הנוגע להגנת אוטובוסים מפני פגיעתם של ברioniים פורעי חוק.
- לnochח פגיעה המתמשכת של הדרת הנשים מהמרחב הציבורי בירושלים בכלל, ומהמרחב הי"פרסומי" בשרות הרבים בפרט, הדרת ראשיתה בלוחות המודעות בעיר, המשכה בפרסומות על גבי אוטובוסים, ועודפה מי ישווינו, מתבקש בית המשפט לנכבד לקבוע מועד מוקדם ככל האפשר לדיוון בעתירה.

ואלה טעמי העתירה

"אין אָדָם שְׁלִיט בָּרוּם לְכַלֹּא אֶת קָרוּם" (קחלה ת, ח)

שלטון הנוטל לעצמו את הרשות לקבוע מה טוב לאזרחה לדעת, סופו שהוא קובע גם מה טוב לאזרחה חשוב; **ואין סטירה גודלה מזו לדמוקרטיה אמרית,** שאינה "מודרבת" מלמעלה. [מי לנדי, בג"ץ 243/62 אולפני הסטרטה בישראל בע"מ נ' לוי גרי, פ"ד טא(4) 2415-2416]

מהו כבוד האדם ללא החירות היסודית הננתונה לאדם, לשם עת דברי זולתו ולהشمיע את דבריו שלו; לפתח את אישיותו, לבש את השקפת עולמו ולחגשים את עצמו! [עע"א 4463/94 גולן נ' שירות בת הוסיף, פ"ד נ(4) 136, 157].

اكזומות מילון והיא ראשית, היא תבלית

1. עניינה של עתירה זו הוא בניסיון למנוע מהעתירים למש את זכותם לחופש ביטוי פוליטי ולזכות הציבור לדעת, ובאופן ספציפי בניסיון למנוע באופן גורף ובתתי מידתי כל פרסום של דמויות נשים על גבי אוטובוסים של "אגד" בירושלים.
2. הדרת הנשים ממודעות הפרסומת אך ורק בשל מגן, פוגעת בכבודן של הנשים, בזכותן של נשים – וביניהן העותרות – שהצטלבו למשך הפרסום – לחירות הביתי בכלל, ולהירות הביתי ה"פוליטי" בפרט, ובחופש הביתי ובזכות הציבור לדעת של קהל ה"ג舅נעניז" הפוטנציאלי, והוא הציבור הרחב, שאינו יכול להיחשף למסר המרכז שבקשו העתירים להעביר באמצעות מודעות אלה – מסר שלפיו אין להציג נשים מהמרחב הציבורי בכלל, ומהמרחב הציבורי בירושלים בירת ישראל בפרט.
3. כפי שיפורט ויפורש להלן בהרחבה, על אף שהחברה המפרסמת – המשיבה 4 – היא חברה מסחרית, כמו גם המשיבה 3 שהינה אגודה שיתופית, חולות על חברות אלה גם חובות מהמשפט הציבורי והחוקתי – ובכלל אלה, השוויון וחופש הביתי ראשונות במעלה המה – ומכל וחומר כאשר המשיבות 3-4 מחזיקות במונופול על השירות שמיועד לציבור ואמור לספק לו שירותים תחרותיים ומידע.
4. היה זה אך לפני כשלוש שנים, אותן המשיבות 3 ו-4 ביקשו להציג את הנשים ממודעות הפרסומת שהציבו על האוטובוסים בירושלים.
5. בעקבות עתירתה של תנועת הת尤רורות-ירושלים, פסק בית משפט נכבד זה (ב嚮רכב כבוד השופטים א"א לוי, נאור וארבל) הדברים הבאים:

בעקבות דברים שהחלפנו עם בא-כח הצדדים הבהיר כי גם להשקפת חי' כנען (משיבה 3) וחייב אגד (משיבה 4), אין מניעה לפרסם את כרוזות העותרת על אוטובוסים בירושלים, **כעליהם מתנוססות תמונותיהן של נשים מועמדות**

מטעמה למועצה העיר. אנו מברכים על גישתן של שתי החברות, ולא יותר לנו אלא לתהות מדוע לא נהגו כך מאז פניה אליהן העותרת לראשונה.

כך או כך, עוזיד דורון נחמה, בא-כוחה של כנעו, והודיע כי שולחתו תעשה מאמצים כדי שבשבועות הקרובות יופיעו כרוזות של העותרת על אוטובוסים. אנו מברכים גם על הצהרה זו, ולכך נוסיף שczpitiyet בית המשפט היא שמאמצים אלה לא יסתימנו במלל, אלא יישאו פרות של ממש, ונוכחות התרשומותנו כי עתירתה של העותרת נשענת על עילה מוצקה.

[בג"ץ 9460/08 רשות "התערות ירושלים" נ' יוער ועדת הבחירה המרכזית ואח', ניתן ביום 08.10.10. (להלן: "בג"ץ התערות ירושלים"). ההדשות כאן ובכל מקום אחר הן שלנו אלא אם נאמר אחרת – א.ה.]

6. על דרך שירו המידע של יצחק קצנלסון, שלוש שנים עברו על נשות ירושלים, ובהן העותרות 1-2, לא בריקודים (שגם אותם, כזכור, היו ויש עדין כאלה המבקרים לאסור אף אותם), אף לא בבטלה מעבודה או בחופש מלימודים, אלא בניסיון לקיים חיים נורמליים בעיר הקודש ועיר הבירה של מדינת ישראל.
7. והנה בעת האחרון, נודע לעותרים כי יש מי שմבקש להציג את הנשים מהמרחב הציבורי בירושלים, והמשיבות 3 ו-4 – שהן בעלות זכויות המונופוליסטי על פרסום מודעות על גבי האוטובוסים בעיר הבירה – שבו לسورן והינן שותפות להדרה זו.

העתורים והמשיבים

8. העותרים 1-4 הינם תושבי ירושלים שכבודה של עיר הבירה של מדינת ישראל יקר בעינייהם. כתלק ממחויבות האזרחות רואים הם חובה לעצם לשמור על עיר פוליטית, סובלנית, המאגDOT בין תחומייה מגוון של תושבים בני דתות שונות, מסורות שונות, ואורחות חיים שונות.
9. העותרת 5, תנעת "ירושלמים" היא עמותה שלא למטרות רווח הפעלת למען חזקה של ירושלים, פיתוחה וטיפוחה. בין השאר, פעילות התנועה לעידוד פעילות של צעירים בירושלים, ומקיימת פעולות הווי ותרבות בעיר.
10. המשיב מס' 1, משרד התחבורה, אחראי מתוקף תפקידו על שירות התחבורה הציבורית, שהאוטובוסים של חברת "אגד", נושא עתירה זו, פעילים בפיקוחם מכוח רישיון או זיכיון שניתן להם להפעיל שירותי תחבורה ציבורית.
11. המשיבה מס' 2, משטרת ישראל, מופקדת על אכיפת החוק ושמירתו, לרבות מניעת מעשי בריאות ואלימות, שלענינו מtbodyais, בין השאר, בהשתתפה מסיבת של מודעות פרסום

শמוּפִיעוֹת בְּחֵן דָמוּיוֹת נֶשֶׁים. חֲדִילַת הַמְשֻׁטָּרָה מִמְצִיאַת הַעֲבָרִיִּנִים וְהַעֲמָדָתָם לְדִין, הַבִּיאָה אֶת הַמְשִׁיבָה 4 לְהִימְנָעַ כְּלִיל מִהְעָלָת מְדוּעָות פְּרָסּוּמָת עַל גַּבְיַ אַוטּוֹבּוֹסִים שְׁבַהַן מְוּפִיעָות דָמוּיוֹת נֶשֶׁים, מְחַשֵּׁשׁ שֶׁל הַשְׁחָתַת הַאַוטּוֹבּוֹסִים וְגַרְימָת נֶקֶד לָהֶם.

12. המשיבה 3, חברת "אגד", היא אגודה שיתופית, ומהווה, למעשה, מונופול התחבורה הציבורית הגדול בארץ. חברת "אגד" מפעילה בירושלים מאות אוטובוסים, המהווים נתח משמעותי ביותר בהשתת חמוניים בירושלים, ומקרה חלק משטחי האוטובוסים שבבעלותה לצורך פרסום.

13. המשיבה 4, חברת "כנען" מדיה פרסומת בתנועה בע"מ, זכתה בזיכיון בלבד לפרסם מודעות פרסום על גבי האוטובוסים של "אגד" בירושלים.

הפרק לעתירה

14. מזה מספר שנים, מנהלים העותרים ועמייתיהם מאבק עיקש לשמרות המרחב הציבורי בירושלים פתוח לכל, בצורה שוויונית. העותרים מבקשים למנוע הפרדה מגדרית והפלית נשים לרעה אך בשל מין.

15. בין השאר היו חברי התנועה שותפים למאבק, שהוכתר בהצלחה, למען פרסום דמוּיות המועמדות במערכות הבחירה המוניציפליות שנערכו בשנת 2008; ותמכו במאבקה של חברת מועצת העיר רחל עוזריה לביטול מחיצות ההפרדה המפלות שהוקמו, שלא כדין, בשכונות "מאה שערים" בחג הסוכות, בשנים תשע"א-תשע"ב.

16. בנוסף למאבקים אלה, שהגיעו עד בית המשפט, שותפות חברי התנועה לפעילויות תרבותית ענפה המתקיימת בירושלים בשבתו ובהמשך השבוע, פעילות שנערכה לפחות מגורדי עיריים בירושלים, ושמירה אופיינית הפלורליסטי והפתוח של העיר.

17. לפני כחודש, בעקבות שורה של התנצלויות לנשים העוברות ברוחבות שכונות החרדיות, והשחתת לוחות מודעות שבהם נטולו מודעות עם דמוּיות נשים, החליטו חברי התנועה לפתח ב意义上 פרסום בנושא ערבי וחברתי מן המעלה הראשונה. תחת הכותרת "ירושלים", נעים להזכיר, ביקשו העותרים להזיכר – לכל מי שזוקק לזכורת – שבירושלים מתגוררות מאות אלפי נשים, ואין להסכים עם הדրתנן מן המרחב הציבורי באמצעות הסתרת פניהן או הגבלת צעדייהן ותחימנתן למדרכות נפרדות, מוסתרות היבט.

18. במסגרת מסע פרסום זה, צולמו נשים המתגוררות בירושלים, וביניהן העותרות, על מנת שתתמונהן תלווה את מסע הפרסום.

19. לא לモתר להציג שלל המצלמות שהצבת דמוּתן נתקשה על גבי האוטובוסים, במסגרת מסע הפרסום, היו לבושים בגדי שגורתיים, סולידיים, צנועים לחלוcioן, לא חושפניים ולא פוגעניים. אין ולא הייתה בתצלומים שביקשו העותרים לפרסם על גבי האוטובוסים כל רמיזה מינית, לא ישירה ולא עקיפה. הנשים שנראו בתצלומים, וביניהן העותרות 1-2, הן נשים "רגילות" לחלוcioן, שמאות אלפיים כמותן מהלכות מדי יום ברחובות של עיר.

20. העותרים, שביקשו לתת משקל ממשוני למסע הפרסום שלהם, פנו למשיבה 4, בעלת המונופול על שטחי הפרסום באוטובוסים של "אגד" בירושלים, וביקשו לקנות שטחי פרסום ממשוניים על מנת להציב בהם את המודעות שכותרתן "ירושלים, נעים להכיר".
21. לתקהמת העותרים, סיירבו אנשי המשיבה 4 להיענות לבקשתם, בתואנה שי"אינו מפרסמי תМОנות של נשים בירושלים" בשל החשש – כך לדבריהם – " מפני השחתת האוטובוסים".
22. אנשי המשיבה 4 שוויחו עם העותרים לא פירטו בפניהם מניין להם הביטחון שככל האוטובוסים שיישאו על דופנויותיהם תМОנות נשים אכן יוחתנו, ומה יהיה היקף ההשחתה.
23. יתר על כן: מהתשובה שקיבלו העותרים מהמשיבה 4, ניתן היה להבין שאין בכוונתה להיענות לבקשת העותרים לפרסם תМОנות נשים – **כמסתבר, אףלו אם כולם תהיהן עטויות חיגיון ו"שאלים" ומכושות מכף רגל ועד ראש – על גבי האוטובוסים הציבוריים בירושלים.**
24. לטענת המשיבה 4, מדובר באיסור **כולל ומוחלט**, שאינו מבחין בין אישה לאישה, ובין לבוש זה ללבוש אחר.
25. כמו כן אין המשיבה 4 מבחינה בין פרסום על אוטובוס העובר במקומות "המועדינים לפורענות", דוגמת שכונות מאות שערים, לבין פרסומי על אוטובוסים העוברים בשכונות אחרות.

פניות העותרים

26. ביום 12.12.11, פנה ב"יכ העותרים למשיבים 1, 4-3, וביקש מהם כי יפעלו לאלאר למניעת הדרת נשים ממודעות הפרסומת באוטובוסים. בין השאר, ביקשו העותרים לדעת מהן הפעולות שבהם נוקטים המשיבים, על מנת שיובטח כי אמצעי התchapורה הציבורית – בתוך האוטובוסים ועל גביהם מבוחר – לא ישמשו מצע להפליה מגדרית, ומהן הפעולות שבין הם נוקטים כדי למנוע את ההפליה המגדרית. כמו כן ביקשו העותרים לדעת האם בהסכם שבין חברות הפרסום לבין מפעילי התchapורה הציבורית, ובין חברת "אגד" למשרד התchapורה קיימים סעיף המחייב את הצדדים להימנע מהפליה מגדרית פסולה. העתקי המכתבים מצורפים לעתירה **בנספח עת/1-עת/3**.
27. מכתב אלו למשיבים 1 ו-3, לא נUno, לא לגופו ולא בכלל.
28. לפיכך שבו העותרים, וננו באמצעות בא כוחם, ביום 19.12.11 למשיבים 1 ו-3, וביקשו פעם נוספת לקבל תשובה על שאלות她们 בעניין הדרת הנשים ממודעות הפרסומת. העתק המכתבים מצורף **בנספח עת/4** לעתירה.
29. בנוסף, שלחו העותרים ביום 20.12.11 מכתב למפקד משטרת המחו, שבו ביקשו לדעתם פועלות נוקთת המשטרה, אם בכלל, למיגור התופעה של השחתת מודעות פרסום, וכמה כתבי אישום הוגשו בעוון זה. העתק המכתב מצורף **בנספח עת/5**.

30. לנוכח הפגיעה המתמשכת בזוכיותיהם, ביקשו העותרים מפקד המחוז כי ישיבם בהקדם, למען יוכל לכלול את צעדיהם. אכן, עד לרגע זה, טרם קיבלו העותרים מענה ממשי פנויים.

תשובה חברת "כנען", המשיבה 4

31. ביום 18.12.11 נתקבלה אצל ב"כ העותרים תשובה המשיבה 4, חברת "כנען", לפניהו. העתק התשובה מצורף **להלן עת/6.**

32. הקורא את התשובה ידע ויבין שהסיבה **היחידה** להימנעות המשיבה 4 מפרסום תמונות נשים היא חששה – **שלא צורפו לו כל ראיות או נתונים בעלי בסיס ממשי** – שמא יושחתו מודעות אלה על ידי בריוונים קיצוניים.

33. יושם אל לב שהמשיבה 4 לא פירטה כמה מודעות שפרסמה על האוטובוסים שלח הווחתון עד היום, בכמה מקרים – אם בכלל – הביא הדבר לשريف אוטובוסים, נטען על ידה, ובכמה מקרים בכלל פנתה למשטרה בבקשת לחזור את נסיבות ההשחתה, ומה היו תוצאות חקירה זו.

34. המשיבה 4 מסתפקת בכך שתיארה את עצמה כ"קורבן של המצב", ללא שתעשה ولو מאמן קטן להציג נתונים שיבחרו את עצמה. המשיבה 4 אינה מתיחסת כלל לנזק העצום שגרמה במעשה לעותרים ולציבור גдол שסולד מהדרת נשים מהמרחב הציבורי. כמו שקיבלה זיכיון ציבורי – ובאופן מונופולייסטי – ומספקת שירות לציבור (במקרה זה שירותי פרסום), הייתה המשיבה 4 צריכה לגנות אחריות לא רק כלפי המיעוט הקיצוני האלים, שմבקש להציג את הנשים מרחבות ירושלים, אלא גם, ואולי בעיקר, כלפי הציבור העצום של אנשים, נשים וגברים אחד, שסולד מגילוי הדורה ואלימות אלה. לא כן נהגה המשיבה 4 בכניעתה המוחלטת לבריוונות, ובנותנה פרט לבריוונים.

35. כפי שנבקש להראות להלן, זיכיון אינו רק זכות אלא גם חובה. קל וחומר כאשר מדובר בזכיון שתכליתו לאפשר חופש ביתוי.

36. המשיבה 4 מבכרת אפוא את הכנעה לאלימות הבריוונית על פני מימוש חירות הביטוי והשוויון של העותרים, והימנעות מפגיעה בכבודם ובכבוד כל הנשים, הגם שהיא רואה עצמה "שותפה לתחושים הקשה העולה ממצב בלתי נסבל זה".

37. במכתבו, הציע ב"כ המשיבה 4 לעותרים שתי "חלופות": האחת, פרסום על גבי הגשרים הנמצאים בעיר, "ללא תנאים מוקדמים", כלשון ב"כ המשיבה 4, והשנייה, מתן ערבות אישית לפיצוי בגין מלא הנזק שעלול להיגרם למשיבה 4, וشرط חوب בסכום מינימאלי של 50,000 ש"ח.

38. עם כל ההבנה למצבה של המשיבה 4, הרי שה"חלופות" שהחברה הציעה לעותרים, אין חלופות כלל. אם בשל כך שכל ברבי רב חד יומא בעולם הפרסום ידע שאין דומה כוחו, חשיפתו ועוצמתו של פרסום בודד, סטטי, אפילו ניצב הוא על גבי גשר, למאות מודעות

פרסומת המוצבota על גבי אוטובוסים המשוטטים ונושאים במהלך כל שעות היום והليلة ברחובותיה של ירושלים, לאורכה ולרוחבה.

39. לモטר לומר, וכפי שיפורט להלן בהרחבה, גם דרישת החברה להעמדת ערבות – אישית, לא של העמותה – בסך עשרה אלף שקלים כתנאי לפרסום המודעות אינה ראויה, הן בשל הניט התקציבי הכבד שהיא מטילה על שכם העותרים (שבחיותם רובם סטודנטים צעירים, ספק אם הם בכלל מסוגלים וכיולים לעמוד בו) כתנאי למימוש זכותם הבסיסית לחירות ביתוי, והוא בשל הפליגות לרעה על פני מזרים אחרים שאינם נדרשים להעמדת ערבות מעין זו כתנאי להצבת פרסומייהם.
40. לפיכך שב ב"כ העותרים במכתבו מיום 11.12.19 (נספח עת/7) לעתירה, העמידו על עמדת העותרים ביחס לחולפות אלו, וביקש כי המשיבה 4 תודיעו אלו פועלות בכוונתה לנקט בזיה למנוע את המשך הפליגת ציבור הנשים. ב"כ העותרים שב וביקש לקבל לידיו, את תנאי הזכיון של המשיבה 4, תוך השמatta סודות מסחריים שאינם מעניינים של העותרים.

תשובה "אגד", המשיבה 3

41. ביום 25.12.11 נתקבלה אצל ב"כ העותרים גם תשובהה של חברת "אגד", המשיבה 3. העתק התשובה מצורף נספח עת/8 לעתירה.
42. הקורא את התשובה, ידע ויבין על נקלה שהחברת "אגד" מבקשת להתחמק ולהתנען מהזרת הנשים בפרשומות שעל גבי האוטובוסים שלהבר, בטענה שלפיה, כמובן, אין זה עניינה כלל אלא רק עניינה של בעלת הזכיון, המשיבה 4.
43. לא נותרה ברירה בידי העותרים כי אם לפנות לבית משפט נכבד זה ולבקש ממנו סעד.

ואלה טעמי העתירה

פגיעה בערכי יסוד יהודים וodemokratiyim

44. העותרים טוענו כי הימנעות המשיבים מאכיפת עקרונות השוויון, והפליגת נשים בפרסום, תוך חדירתם המוחלטת ממודעות הפרסומת בירושלים, פוגעת פגיעה קשה בערכי יסוד דמוקרטיים ויהודים כאחד.

פגיעה בכבוד האדם

45. העותרים טוענו כי הימנעות המשיבים מלפעול, באופן אקטיבי, למניעת תופעות של חדירת נשים מהמרחוב הפרסומי הציבורי על גבי האוטובוסים בירושלים, וכל זאת רק בשל מגן, ולא בשל שום סיבה אחרת, פוגע פגיעה קשה בכבוד האדם. לモטר לומר, גם האישה, כמו

האיש, נבראה ב"צלם אלוקים", והסתורתה מאחוריו מסך של ברזל, חבויה ונסתרת, משפילה אותה ומבזה את כבודה (להלן על מטאפורה זו ראו יair לרוברבוים, צלם אלהים: הלהה ואגדה (2004) 26-12, אורית קמיר, שאלה של כבוד – ישראליות וכבוד האדם 38 (2004)).

46. "המונה 'כבוד האדם' הוא מונח נורטטיבי בעל משמעות מוסרית המביע מחויבות להתייחסות אל האדם כל אישיות הנושאת איקויות מהותיות מעצם טبعו" (יוסף דוד, "פתח דבר", שאלה של כבוד – כבוד האדם בערך מוסרי עליון בחברה המודרנית 9 (בערכת יוסף דוד, 2006). המשפטנית, עוזי יהודית קרפ, לשעבר המשנה ליועמ"ש למשלה, המשילה את כבוד האדם לאבן אשר מושלת לאגם ויוצרת מעגלים של גלים, כלשונה:

ניתן לראות את ערך "כבוד האדם" מוקף מעגלי תכנים, כאילו השлик החוקק את אבן "כבוד האדם" לחלקת מיימי אגם חוק-היסוד, ומוגעה במימיו יצר מעגלים מתרכבים וחולכים, המכילים זה בזו בשולחים ומתמלאים זה מהז. כל מעגל הוא תולדה של מעגל אחר, והם זורמים זה אל זה וחולכים ומתרחקים ממוקומים עד לעמום (יהודית קרפ, "מקצת שאלות על כבוד האדם לפי חוק יסוד : כבוד האדם וחירותו" משפטים כה 136, 129 (1995).

47. עניינה של עתירה זו בכבוד האדם במשמעותו הగורענית. הדרת הנשים והסתורתן פוגעת בمعال הפנימי ביוטר של כבודן כאדם – בצלמן (לمعال זה ולמשמעותו ראו מיכל טמיר ואסף הראל, "על כבוד האדם והפרטה" משפטים מא (תשע"א) 663, 686-689.

48.amoto לומר שאין בכך ממשום קרייה למצב הקיצוני ההפוך, של "החמצת" האישה והפיקתה לאמצעי לגירוי מיני או למקור משיכה מסחרי. תופעות שהעתורות סולדיז מהן באותה מידת. לעניין זה ראו: אביעד הכהן, "על איסור הטרדת מינית, החמצת האישה וביזוי כבודה, משרד המשפטים, דף פרשת השבוע 277 (פורים תשס"ז) [=פרשיות ומשפטים, ת"א תשע"א, 112-117; וראו שם, בעמ' 105-111] "על האיסור לביש אדם וחובת השמירה על כבודו".

שוויון והפליה פסולה

49. לטענת העותרים, בהתנגדות המשיבים, מי במעשה וכי בתדילה מעשייה, יש ממשום אפליה מגדירת פסולה והוא פוגע פגעה קשה בעקרונות הייסוד שעលיהם מושתתת מדינת ישראל ובראשם עקרונות של שוויון, כבוד האדם וחירות הביטוי.

50. הפליה זו מתבטאת בכמה מישוריים. במישור אחד, היא מפליה לרעה נשים לעומת גברים, שתמונותיהם מתפרסמות לעין כל ללא כל קושי.

51. שנית, המשיבים מפלים לרעה את העותרת, שמנעת מהן הזכות לפרסם את תמונותיהן בראש חוות בדומה לחברותיהם בעיריות מדינת ישראל שלא נהוגה בחן הפליה חמורה זו.

52. שלישיית המשיבים מפלים לרעה את העוטרים דן, שנמנעה מהם הצבת דמויות נשים על גבי האוטובוסים, מגורמים אחרים שהמשיבים עצם אפשרו להם, בעבר הלא רחוק, רשות להציג דמויות נשים על גבי אוטובוסים בירושלים (ראו בג"ץ התעוררות ירושלים הנ"ל).

53. רביעית, המשיבים מפלים לרעה את העוטרים, שנמנעה מהם הזכות להציג את מסריהם ולהפיכם בקרב הציבור הרחב, לעומת "מפרסמים" אחרים שנינתה להם האפשרות להציג מסרים הרבה יותר "פרובוקטיביים" מאשר של העוטרים. כך, למשל, רק ביום האחרון הוצגו על גבי אוטובוסים מודעות של מפלגת "קדימה" הקוראות לנשים לשבת מקדימה, מודעות שיש בהן הטרסה גלויה נגד הציבור החזרי ואורתות חיוו.

54. חמישית, המשיבים מפלים לרעה את קהיל ה"נענים" של מסע הפרסום: הציבור הירושלמי וקהל המבקרים בעיר שנמנעת ממנו האפשרות לקלוט את המידע שמלואה את מסע הפרסום, ושתמונות הנשים הן חלק בלתי נפרד ממנו.

55. הדירה זו חמורה שבעתים כאשר היא נעשית על גבי אוטובוסים ציבוריים, שאמורים לשרת את **כל תושבי העיר** והמבקרים בה, ובouceמה כה רבה: מערכת ההשעות של "אגד", המשיבה 3, מסע מדי יום רבבות נסעים.

56. הדורתן המוחלתת של נשים מלוחות המודעות באוטובוסים, מונעת אפוא מהעוטרים להשמע את קולם במΡחוב ציבורי חשוב זה, ומונעת מהציבור לקלוט את המידע שהעוטרים מבקרים להביא לפניו.

57. על פי ההלכה שהתגבשה בפסקה, הזכות לשוויון היא חלק מכבוד האדם ככל שהוא קשורה לערך כבוד האדם כمبرטה את האוטונומיה של הרצון עצמו. "על פי גישה זו, ניתן לכלול בגדרי כבוד האדם גם אפליה שאין עימה השפה, ולבד שהיא תהא קשורה בקשר הדוק לכבוד האדם כمبرטה אוטונומיה של הרצון הפרטני, חופש הבחירה וחופש פעולה וכיוצא בהםים היוצרים של כבוד האדם כזכות חוקתית" (בג"ץ 6427/02 **התנוועה לאיכות השלטון בישראל נ' הבנטש** (ניתן ביום 11.5.06), פסקה 38 לפסק הדין של הנשיא ברק; וכן ראו בג"ץ 7052/02 **עדאליה נ' שר הפנים** (ניתן ביום 14.5.06), פסקה 39 לפסק הדין של הנשיא ברק).

58. האפליה בה עסקין, המבדילה ומדירה נשים בשל מגן, נעשית בקטגוריה חוקתית מובהקת, של קבוצה "חשודה", אשר סובלת במהלך ההיסטוריה מאפליה מبنית. בהיות ההבחנה על בסיס מגן, היא נכללת בגרעין הקשה של הזכות לשוויון, ומשכך לא די שהיא תהיה רלוונטית, אלא עליה להיות בעלת הצדקה חזקה ביותר ולעבור מבחן חוקתי של "בחינה קפידה" (מיילר טמיר, "הזכות לשוויון של הומו-סקסואלים ולסביות", **הפרקליט** מה 94, 11(2000); עי"ם 343 **הבית המשפט בירושלים לגאות וסובלנות נ' עיריית ירושלים** (ניתן ביום 14.9.10), בסעיף 53 לפסק-דין של השופט עמית). בחינה קפידה זו נדרש מהטעם ש"האיסור על הפליטות נשים לרעה עלול להיות מושם לאל על-ידי קביעה המבוססת על סטריאוטיפים משפילים מקובלים – כי שונותה של האישה מן הגבר מצדיקה, ואף מחייבת, התייחסות שונה אליה." (בג"ץ 4541/94 **מיילר נ' שר הביטחון**, פ"ד מט(4) 133, 94 (1995)).

59. זאת ועוד. השוויון הוא אמנים זכות עצמאית במדינת ישראל וזכותו של אדם ליחס שוויוני של הרשות אליו אינה תלואה בהכרה בקיומה של זכות בדיון לטובתו (ראו בג"ץ 637/89 **חוקה למדינת ישראל נ' שר האוצר, פ"ד מו(1) 191, 206 (1991)**). יחד עם זאת, פגיעה בשוויון שביסודה שימוש בזכות חוקתית אחרת או הצבירות של פגיעה בכמה זכויות חוקתיות, מעכילה את העול הנגרם לפרט כמו גם את האינטרס הציבורי במניעת התופעה האמוריה (ראו מיכל טמיר, **איפה סלקטיבית** (2008) 356). בעניינו, בסודת של הפגיעה בשוויון עומד הרצון לעשות שימוש בזכויות חוקתיות מהמעלה הראשונה – חופש הביטוי הפליטי וזכות הציבור לדעת.

60. הפגעה בשוויון במקרה זה אינה עומדת ב מבחנים החוקתיים. תכליתה אינה ראייה ממש שכל יכולה כניעה לאלימות והיא אינה מידתית, שכן היא מוחלטת, וכוללת הדרת נשים כנשים כאמור, לא משנה עד כמה צנו לבושן. כמו כן היא מביאה לאיסור הצגת דמיות נשים בכל קווי האוטובוס בירושלים, גם בקוים שאינם עוברים כלל בשכונות חרדיות, או בשכונות שבהן החשש להשתתת האוטובוס בשל המודעות קטן ביותר, אם בכלל הוא קיים.

61. בנוסף, כי על פי הנמקת המשיבה 4, הרי ברור לחלוتين, כי לכשיגיעו ימי הבחירות, לא תוכלנה נשים המתמודדות בבחירות מקומיות או ארציות לפרסום מודעות מטעמן, בצרו תמונהנן, שכן המשיבה 4, תמנע זאת מאותם נימוקים שישרבה לבקשות העותרים.

62. מה לנו כי נכבר מילים, והרי כבר היו דברים מעולם. בבחירות הקודמות למועצה העיר ירושלים, מנעה המשיבה 4 מהמועמדת למועצת, הגבי רחל עיריה, לפרסום מודעות בחירות בחן הוצאה תמנהתה. רק לאחר שפנתה לבית משפט נבדך זה, הורה בית המשפט למשיבה מס' 4 לבטל את החלטתה ולאפשר הצגת תמונות נשים בשטחי הפרסום שעל גבי האוטובוסים שהיא הוציאנית הבלעדית להציגם. לעניין זה ראו פסק הדיון בג"ץ התערורות-ירושלים ננ"ל.

63. אכן, כפי שמשמעותה שלפניו, המשיבה מס' 4 מבקשת להמשיך ולהציג את הנשים משטחי הפרסום אותן קיבלה בזיכוי מונופוליסטי.

64. העותרים יטנו כי השלמה עם מצב שבו חל *de facto*, איסור על פרסום תמונות נשים על גביلوحות מודעות באוטובוסים, יש בו ממש פגעה בשוויון, ואם נרצת, גם בזכותן העתידית של הנשים לבחור ולהיבחר.

65. הדעתן המוחלטת של דמיות נשים מלוחות המודעות באוטובוסים, מונעת לפחות מהעותרים להשמיע את קולם במרחב הציבורי חשוב זה, ומונעת מהציבור לקלוט את המידע שהעותרים מבקשים להביא לפניו.

פגיעה בחירות הביטוי ובזכות הציבור לדעת

66. לצד הפגעה החמורה בכבוד האדם ובערך השוויון, נפגעת גם חירות הביטוי, הן של העותרים, הן של הציבור.

67. לモותר להכיר כאן מילים בעניין המעד העליון של הזכות לחופש ביטוי בכלל, וחופש הביטוי הפלטי בפרט. חירות הביטוי היא "ציפור נפשה" של הדמוקרטיה - זכות יסוד שהיא גם עקרון-על בכל משטר דמוקרטי (בג"ץ 75/53 קול העם נ' שר הפנים, פ"ד ז 871; בג"ץ 153/83 לוי נ' מפקד המחויזי הדרומי של ממשלה ישראל, פ"ד לח(2) 393, 398; בג"ץ 4804/94 חברת סטיישן פילם בע"מ נ' המועצה לביקורת סרטים ומחזות, פ"ד נ(5) 661, 675).

68. חופש הביטוי נמנה עם חירות היסוד של האדם בישראל. ניצב הוא בכך העליון של זכויות היסוד, שהרי, "בלא דמוקרטיה אין חופש ביטוי, ובלי חופש ביטוי אין דמוקרטיה" (בג"ץ 14/86 יצחק לאור נ' המועצה לביקורת סרטים ומחזות, פ"ד מא(1) 421).

69. בمعالג הצר, נגעת חירות הביטוי של **מוזמין השירות**, כאשר נמנעת ממנו לחוטין האפשרות לפרסום את מסריו העיקריים – ותמונה הנשים בפרסום זה, הנו-חן עיקר המסר – על גבי האוטובוסים, שכאמר לעיל הם אמצעי פרסום ראשון במעלה.

70. כפי שנפסק לא אחת בעבר, זכותו של אדם לפרסום את מסריו, היא חלק בלתי נפרד מימוש זכות הביטוי שלו וזכות הציבור לדעת.

71. כך, במסרים בעלי אופי מסחרי מובהק (כגון פרסומות למשקאות או מוצרים אחרים). לעניין זה, ראו דרך משל: בג"ץ 606/93 קידום נ' רשות השידור, פ"ד מ"ח(2) 1; בג"ץ 5118/95 מאיו סימון פרסום נ' הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו, פ"ד מ"ט (5) 751; בג"ץ 15/96 תרמוקייר חורשים נ' הרשות השנייה, פ"ד נ(3) 397; בג"ץ 00/4644 יפוארה נ' הרשות השנייה, פ"ד נ(4) 178; בג"ץ 226/04 נתו מ.ע. סחר מזון בע"מ נ' הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו, ניתן ביום 1.9.04; יי' זילברשץ, "על חופש הביטוי המסחרי", משפט וממשל ג (תשנ"ו) 509.

72. כך, מקל וחומר, במסרים בעלי **חשיבות ציבורית** – **במקרה דן** – שאינם בגין פרסום מסחרית רגילה אלא נכנים לשדה חופש הביטוי הפלטי, שעוצמתו חזקה פי כמה. לעניין זה ראו, למשל: בג"ץ 01/7144 גוש שלום עמותה רשותה נ' רשות השידור, פ"ד נו(2) 887; בג"ץ 2468/10 אפרת – אגודה לעידוד היוזה נ' הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו, (ניתן ביום 7.3.11).

73. בمعالג הרחב יותר, נגעת חירות הביטוי של הנשים הספציפיות שהצטלבו לצורך מסע הפרטום הציבורי של העותרים, וביניהם העותרות, שביקשו להופיע במסע הפרסום כדי למחות נגד הדרטן מהמרחב הציבורי.

74. יודגש, כי למרות שמדובר "חופש הביטוי המסחרי" הוכר זה כבר כחירות הרואה להגנה, במקרה דן לא מדובר ב"חופש פרסום" רגיל אלא בחופש ביטוי פוליטי, המוגשים בדרכים מסחריות, שהרי מסע הפרסום של העותרים אינו מכוון להפקת רווחים מסחריים, אלא לשם מסע ציבורי, שתכליתו שמירת אופייה הפתוח והפלורליסטי של העיר ירושלים. לעניין זה ראו דברי השופט נאור בג"ץ 10203/03 "המפקץ הלאומי" נ' היוזץ המשפטי לממשלה (סעיף 20 לפסק-דין של השופטת נאור):

דעתו היא כי תוכנו של הביטוי שמנע בעניינו הוא פוליטי, וכי הוא מובא במסגרת מסחרית.

המרכיבים הדומיננטיים בעניין לסייע הביטוי הם תוכנו של הביטוי (פוליטי או מסחרי), אופיו של המתבטה (גוף פוליטי או מסחרי) ומטרותיו של הביטוי (פוליטיות או מסחריות). לעומת זאת, מרכיב חשוב בחוק בעניין הוא האמצעי הטכני הנושא את הביטוי או המוגרת החיצונית בה הוא מובא. יש לבחון מהו האפקט הדומיננטי של התשדר, מנקודת מבטו של הצופה. [ההדגשות במקור – א.ה.]

75. בمعالג הרחב עוד יותר, נפגעת "זכות הציבור לדעת", ובקשר דן: זכות הציבור לקלוט את המידע שככל במודעות הפרסומת של העותרים.

76. לא לモותר לשוב ולהזכיר בהקשר זה שזכות הציבור לדעת נתפסת כיום זכות עצמאית שלעצמה אף היא לדרגה חוקתית. ראו: אהרן ברק, "המחפה החוקתית: בת מצווה", **ספר יצחק זמיר** (2005) 265 והאסמכתאות המובאות שם.

77. העותרים יטנו שמתן אפשרות למשיבים 3-4 או מי מהן ל"צנור" מודעות פרסום, מהוויה פגעה קשה בדמוקרטיה, ומכל מקום, בשל פגיעה הרעה בחופש הביטוי ובזכות הציבור לדעת, אפילו אםנו, ולא אםנו, שיש לה מקום, הרי שזכות המשיבים 3-4 לצנורה מעין זו חייבת להישות בחקיקה ראשית ולא בהנחות או חווים, כל שכן כאשר תנאים והקריטריונים ל"צנורה" זו עלומים ונסתירים מעין כל.

78. דומה שאיש לא מינה את המשיבה 4 להיות "צנורית" על חירות הביטוי בירושלים. ומשחברה מפרסמת מסרים אחרים, לרבות מסרים פוליטיים ומסרים חברתיים השנויים בחלוקת, והעשיים לעורר מדיניות באותה מידת שבה פרסום תമונות נשים עשויים לעורר מחלוקת, לא ניתן להסביר מה טעם בהירה החברה דואקה להציג את דמיות הנשים מפרסומיה תוך פגעה קשה בכבוד האדם, בזכות השוויון, בחירות הביטוי ובזכות הציבור לדעת.

מונופול

79. העותרים יטנו שיש משמעות מיוחדת לכך שהמשיבות מס' 3 ו-4 מקיימות, למעשה, מונופול בתחוםן. המשיבה 3, חברת "אגד", מחזיקה למעשה במונופול על שירות התחסעה הציבורית ההמוני במרחב הירושלמי, והמשיבה 4, חברת "כנען", היא בעלת הזיכיון הבלעדי לפרסום על גבי אוטובוסים.

80. לחסיבות היוטו של גוף מונופול לעניין קביעתו בגוף דו מהותי ולעניין הcppfto לחובה לכבד את זכויות האדם ראו ע"א 293/91 חברת קדישא גחש"א "קהילה ירושלים" נ' **קסטנבראום**, פ"ד מו (2) 464.

חוותה של משטרת ישראל

81. העותרים יטנו כי על שכם המשיבה 2, משטרת ישראל, מוטלת חובה מיוחדת למנוע מעשי השחתה של מודעות פרסום על גבי אוטובוסים, המבאים להצרת חופש הביתי, עד כדי מניעת העותרים באופן מוחלט מלפרסם את מסריהם על גבי האוטובוסים. זאת, כמובן, מעבר לחובתה הכלכלית של המשטרה באכיפת החוק.

82. עמד על כך הנשיא ברק בבג"ץ מטה הרוב הניל:

ההגנה על אפשרות שימוש החוקנית לחופש ביתי, תהליכי
והפגנה, הין מתפקידיה המרכזיים, המובהקים, והגרעינים של משטרת
ישראל.

מסקנה זו מתחייבת הן מבחינה תפקידית של המשטרה על-פי דין, והן
לאור חשיבותה של ההגנה על זכויות היסוד החוקניות במשטר דמוקרטי:
סעיף 3 לפקודת המשטרה, המגדיר את תפקידו של המשטרה, מלמדנו כי:
"משטרת ישראל תעסוק... בקיום הסדר הציבורי ובטחון הנפש והרכוש".

משטרת ישראל היא המופקדת על קיום הסדר הציבורי ועל שמירת
שלומם ובטיחותם של אזרחיה ישראל הן מפני מעשי עבירה והפרת חוק,
והן במסגרתם של אירועים ציבוריים, ובפרט אירועים ציבוריים המהווים
משמעות של זכויות יסוד, כגון עצרות, תהלוכות, והפגנות.

83. בבקשת העותרים מהמשטרה כי תפרט כמה עברייני "השחתת מודעות" נעצרו עד כה, הועמדו לדין או הורשעו, לא ננעה עד כה, ומכאן שאין לדעת האומנם כנים דברי המשיבה .4

84. עם זאת, העותרים יטנו שאם אמנים צודקת המשיבה 4, בטענה שהמשטרה אינה נוקטת בפעולות ממשיות למניעת השחתת שטхи פרסומם באוטובוסים, הרי שחדילה זו עולה כדי הפרת אחת מחובותיה הבסיסיות ביותר של המשטרה.

הניסיונו להטיל מעמסה הכלכלית על שכם העותרים כתנאי למימוש חירות הביתי שלהם

85. כפי שנזכר מתשובה המשיבות 3-4, הן מבקשות להטיל את מעמסת מימוש חירות הביתי על שכם העותרים, אם בחיובם בהעמדת ערבות אישית ואם בהתייחסות לפצחות את המשיבים לפצחותם בגין כל נזק שאפשר וייגרם לאוטובוסים כתוצאה מפרסום דמיות נשים עליהם.

86. גם על טענה זו, כבר פסק בית משפט נכבד זה את פסקו. דברים נוכחים בעניין זה כתוב הנשיא ברק, בבג"ץ מטה הרוב הניל, ודומה שהם יפים, בשינויים המחויבים, גם לעניינו:

אכן, כפי שלא יعلا על הדעת שהממשלהتطיל מעמסה כספית על המבקש את הגנה מפני פורץ (ראו פרשת מולטימדיה, ע' 692), כך לא יعلا על הדעת שהממשלהتطיל מעמסה כספית על המבקש למשתל זכותו לחופש ביטוי ולהגנה.

זכות הקניין והזכות לשלים הוגף זכויות חשובות הן. ההגנה עליהם היא מתפקידיה של הממשלה. אך חופש הביטוי וזכות ההגנה אף הן זכויות יסוד. אף על הגנתן מופקדת הממשלה ישראל. אין היא רשאית להטיל את האחוריות על אבטחת הפגנות ושמירה על הסדר הציבורי במחציתן, כולה או בחלקה, על שכם של המבקשים למשתל זכותם להפגין. בכך תמעל ממשלה ישראל בתפקידיה הציבורי.

בכך גם תוטל על המבקשים למשתל זכותם מעמסה כספית, ותיגע זכותם לחופש הביטוי וההגנה. אכן, קביעת "tag machir" למימושה של זכות משמעותה פגעה בזכותם של אלה שאינם יכולים לעמוד במחירה.

זאת ועוד, הטלת מעמסה כספית על המבקשים למשתל זכותם לחופש ביטוי עשויה לפגוע בעיקר באלה אשר מבקשים לבטא רעיונות המעוררים התנגדות רבת. זאת מושם שיש להניח שהוצאות האבטחה בנסיבות מעין אלה יהיו גבוהות יותר מהרגיל. ההגנה על חופש הביטוי חשובה דוקא בנסיבות אשר כאלה (ראו בג"ץ 399/85 כהנא נ' הוועד המנהל של רשות השידור, פ"ד מא(3) 255).

מדובר כאמור בפגיעה קשה, על בסיס יכולת כלכלית או על בסיס תוכן הביטוי ומידת ההתנגדות שהוא מעורר, בחופש הביטוי ובזכות ההגנה והתהלהפה. תוצאתה של פגיעה זו, מעבר לפגיעה הישירה בזכויותיהם החוקתיות של המבקשים להפגין, הינה שנפגע הדין הציבורי. מידלול שוק הדעות והרעיונות. נפגע האופי הדמוקרטי של המשטר.

87. העותרים יטענו שמכיוון שמדובר בשירות ציבורי ובפעולה שניתנה למשיבות 3-4 מכוח רישיון או זיכיון, הרי שבזומה למדינה אף הן רשאית להטיל את המעמסה הכרוכה במימוש חירות הביטוי על שם העותרים. לכל היותר, רשאיתן הן להטיל חובה זו על הממשלה, שזהו אחד מתפקידיה העיקריים, או לדרוש ממנה לשפטון, אך בוודאי שאין להשית חבות זו על שם העותרים. קיבלת עדמת המשיבות תביא לכך שרק בעלי יכולת ואמצעים, והעותרים אינם כאלה, יכולים למשתל חירות הביטוי שלהם, ולהידללות הדין הציבורי ופגיעה בernals הציבור לדעת, וכךות לא יעשה במשפט דמוקרטי.

88. אכן, לדברי בית המשפט העליון האמריקני, שהובאו ע"י הנשיא ברק בפסק"ד מטה הרוב הניל:

"Speech cannot be financially burdened, any more than it can be punished or Forsyth County v. The Nationalist Movement, 505 U.S. 123, 135, ("banned Freedom"). ובפרשא אחרת עמד בית המשפט העליון של ארצות הברית על כך ש: "Freedom of speech, freedom of the press, freedom of religion are available to all, not

Jones v. The City of Opelika,) "merely to those who can pay their own way.
. (319 U.S. 105, 111, 1943).

הענקת פרט לבניונות ולאלימות: "חוטא יוצא נשכרכ"

89. העותרים יוסיפו ויתנו שלצד הפגיעה בכבוד האדם ובערך היסוד של השוויון וחירות הביטוי, מעניקים המשיבים בנסיבותם פרט למיועט שלו וברוני בעיר הבירה, מיועט שմבקש, באמצעותים אלימים, לכפות את רצונו על כלל התושבים, תוך הדרת **תמונהותיהן** של נשים – ואולי גם של הנשים עצמן – מהמרחב הציבורי בירושלים.

90. כניעת המשיבים – ولو על דרך של חדילה מעשייה רואיה למנוע את הדרת הנשים ממודעות הפרסומות באוטובוסים – לתוכתי החרוגים הקיצוניים, האלימים והברוניים, עלולה להביא עמה – ברמה גבוהה של הסתרות (כפי שהוכחו אירומי השבות האחרון), תופעות נספנות של הדרת נשים, דוגמת הקמת מתחיות בראשות הרבים, מניעת נשים מלבת בחלקו הקדמי של האוטובוס, והתקפת נשים המהילכות באזוריים חרדיים רק בשל העובה שלבושן אינו נראה צנוע בעיני מישוח.

91. עוד בשכבר הימים, לפני שנים דור ודור, עמד בית משפט נכבד זה על החובה להימנע מօיתור על אכיפת החוק אך בשל איומו של מאן דהוא בנסיבות אלימות, היה ולא ייענו לדרישותיו.

92. וכך אמר כבוד השופט (כתוארו אז) ד"ר משה זילברג:

היום – טוענים לפניו – עלולות לבוא הפגנות ומהאות מצד החרוגים הדתיים של האוכלוסייה ; מחר יבואו ויתנו כי החרוגים האנטי דתיים של האוכלוסייה יתפרעו ויפרו את הסדר אם העירייה תיענה לדרישות הדתיים.

**זו היא חרבת פיפות מסוכנת עד למאד, העוללה להשגרר את המוסדות הציבוריים
לידי הטורור של הרחוב.** [בג"ץ 155/60 יצחק אלעזר נ' עירית בת-ים, פ"ד יד 1512]

93. וחושף עליו, בדברים נכוחים, המשנה לנשיא פרופ' מנחים אלון :

גע האלימות והפרת החוק פושה בחברתנו. רבים וטובים מבקשים להגיע לצדק, האמיתי או המדומה, בדרך של "כל דלים גבר".

**ונגדולה סכנותה של האלימות – בין שמצועת היא בנסיבות פיזיים, ובין שבאה
היא לכל ביטוי על ידי התרבות מהחוק וסיווע בהפרתו, המוצעת כביבול לשם
השות ערבים נעלים של חופש הביטוי או זכות העבודה – מסכנותה של האלימות
שבמushi עברייני רפוש או גוף לMINIHEP ;**

שכן אלה האחרונים יודעים את החוק ופוקדים עולו לתיaben, והתהווים שבין האסור והמותר ידוע לכל, ואף להם עצם ; שעה שהראשונים מצדיקים בראש גלי מעשיהם הפסולים, ומתרירים בק"ן טעמי שרך האלימות שבידיהם. [מי אלון,
"מלאה שיש עמה חכמה", הפרקליט לה (תשמ"ג) 3]

94. ואם לא די בכך, ראוי גם לשוב ולהזכיר בדבריו של הנשיא לנדיי :

במדינה חוק אין להרשאות בשום אופן, שהפטרונו יבוא בכוח הלחץ הפיזי של הפגנות רחוב בלתי-חוקיות ושל מהומות אלימות.

אלימות מולדת אלימות - נגד ומדינה שבה כל דאילים גבר הורשת עצמה מבפנים. [בג"ץ 531/77, בעמ' 165]

ובמקומות אחרים:

יש ויש צורך בסובלנות ובסבירנות ובהתחשבות ברגשות הזולת מצד שני "המחנות", אבל אין להיכנע בשום אופן ללחץ של הפגנות בלתי חוקיות ואלימות מצד חוגים קיצוניים, המבקשים לכפות בדרך זו את רצונם על רשוויות המדינה, שבה אין הם מכירים. [בג"ץ 512/81 המכון לארכיאולוגיה של נ' שר החינוך והתרבות, פ"ד לה(4) 544]

95. על הכנעה לאלימות כشيخול זר, עמד גם הנשיא ברק בבג"ץ 5016/96 חורב נ' שר התהבורות, פ"ד נא(4) 1, 77 (1997): "אסטר שחוosh התנוועה של האדם בישראל יהא שבוי בידיו של קהל עווין. פגעה אלימה בחופש התנוועה פוגעת בציפ/or נפשה של הדמוקרטיה. לעל ציפ/or נפשה של הדמוקרטיה יש להגן בכל האמצעים העומדים לרשות הדמוקרטיה".

תחולות עקרון השוויון, חופש הביטוי וכבוד האדם על המשיבות 4-1-3

96. אחת השאלות המרכזיות שעולות כמאילן בעתריה זו היא תחולות עקרונות חוקתיים, ראשונים במעלה, על המשיבות 3 ו-4, שהן גופים המאוגדים במשפט הפרטי כחברה בע"מ וכאגודה שיתופית.

97. בקצרת האומר, וכך שnicness לגופם של דברים, נאמר כבר כתע, כי לטענת העותרים במקרה Dunn עקרונות חוקתיים אלה חלים גם על "אגד" גם על "כנען". על אף שנitin לומר, ולא בהכרה אמרנו, שהיקפים ועוצמתם של עקרונות אלה פחותו במקצת מתחולתם על גופים ציבוריים ורגילים, אין שתי חברות פטורות מעולן של חובות השמירה על כבוד האדם, השוויון וחירות הביטוי.

98. נסיף ונאמר שכפי שנפרט להלן, אפשר שנitin גם להבחן ברמה שונה של חובת שמירה על עקרונות חוקתיים בין שתי חברות עצמן. על חברת "אגד", בהיותה גוף שתכליתו היחידה, ולמצער העיקרית, היא להעניק שירותים לחברות ציבורית, גורם רב בעוצמה בשוק התהבורות הישראלי, ועל-כן יש לראות בה גוף ذو מהות; ועל חברת "כנען", שתכליתה העיקרית, חברת מסחרית, היא האשאת רוחנית, אך בהקשר Dunn היא פועלת בשדה מתן שירותים הפרסום על גבי כל תחבורה המשמשים לתחבורה ציבורית ומפרטת מודעות על גביلوحותמודעות המיעדים לציבור כולם, ברשות הרבים, ולא לנמען פרטי המזוי בחדרי חדרים.

99. לטענת העותרים חותת "אגד" ו"כנען" לדבוק בעקרונות של שוויון וחירות הביטוי עשויה לנבוע מאחד מאربע מוקורות עיקריים:

א. מכוח חוק אישור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניות למוקומות ציבוריים, תשס"א-2000 [להלן – חוק אישור הפליה]

- ב. מכוח היוגה גופים ذو מחוותים;
- ג. מכוח תחולת עקרונות חוקתיים גם על גופים במשפט הפרט;
- ד. מכוח דין החוזים ועקרון תום הלב.

100. נסיף ונאמר שדרך התאגדותן של השתיים, חברה בע"מ או אגודה שיתופית, כמו גם פעילותן להשאת רוחה להונן, אינה פוטרת אותן מעול מלכותם של עקרונות היסוד החוקתיים.

101. כך, דרך משל, הוכחה זה כבר בפסקה, חובתו של מפעל הפיס, שבדומה למשיבה 4 מאוגד חברה בע"מ, שתכליתה – כל חברה אחרת – השאת רוחה לחברה, והנו בעל מונופול בתחום ההగנות, לדובק בעקרונות היסוד של השוויון. [ראו, לדוגמה, ה"פ (ת"א) 922/96 רונן גולן ני מפעל הפיס ואח' ניתן ביום 5.3.07]. יתר על כן: מפעל הפיס אף הוכר כممלא תפקיד ציבורי על פי דין"ר 126/84 גלבוע ני מפעל הפיס ואח' פ"ד לט(4) 68, על אף שהומה כי ניהול משחקים הימורים, גם אם מטרותיהם משרתות נאמנה את הציבור, אינו חשוב יותר ממתן אפשרות לעותרים להשמע את קולם ברשות הרבים, לרבות באמצעות פרסום מסריהם הערכיים על גבי אוטובוסים.

חוּבָה מִכּוֹחַ חֻקָּק אִיסּוּר הַפְּלִיה בְּמוֹצְרִים וּבְשִׁירּוֹתִים

102. חוק איסור הפליה נועד, כאמור בסעיפים הראשונים,קדם את השוויון ולמנוע הפליה בהספקת מוצרים ושירותים "ציבוריים".

103. מהותו של החוק וקיימים מכוונים כלפי החלת עקרונות השוויון על ספקי ונוטני שירותים, דוגמת המשיבים 3-4 דן.

104. הסעיף המרכזי בחוק, סעיף 3(א), קובע לאמור:

מי שעיסוקו בהספקת מוצר או שירות ציבורי או בהפעלת מקום ציבורי, לא יפלח בהספקת המוצר או השירות הציבורי, בתנין הכניסה למקום הציבורי או בתנין שירות במקום הציבורי, מחתמת גוע, דת או קבוצה דתית, לאום, ארץ מוצא, מין, נטיה מינית, השקפה, השתייכות מפלגתית, מעמד אישי או הורות.

(ב) לעניין חוק זה, אחת היא אם העיסוק נעשה למטרת רווח או שלא למטרת רווח ואם נגבה או לא נגבה תשלום תמורת הספקת המוצר או השירות הציבורי, הפעלת המקום הציבורי, מתן הכניסה למקום הציבורי או מתן השירות במקום הציבורי.

(ג) בחוק זה, "מי שעיסוקו" – לרבות בעליים, מחזיק או מנהל של עסק, וכן האחראי בפועל על הספקת המוצר או השירות הציבורי או על הפעלת המקום הציבורי או הכניסה אליו.

105. סעיף 2 לחוק כולל בהגדרת "שירות ציבורי", בין היתר שירות תחבורה, תקשורת, אנרגיה, חינוך ותרבות.

106. העותרים טוענו כי לנוכח מטרת החוק – החלטת עקרון היסוד החוקתי של השוויון ומניעת הפליה – ועל מנת שלא לעשות את החוק פלטשר, יש לפרשו בפרשנות הכללת את מכלול השירותים שנוטן כל מי שנותן שירות ציבורי. כך למשל, לא עולה על הדעת כי בעל מסעדה חייב להתייחס בשוויון לכל אדם אשר רוצה להיכנס למסעדה על מנת לאכול בה, אך רשאי להפלות בתוך המסעדה בשירותים אחרים המצוים בה כגון מניעת שימוש ממאן דהוא במכוונה לרכישת מוצרים המוצואה בתחום המסעדה.

107. על תכליתו של החוק עומד לאחרונה השופט דנציגר ברא"א 8821/09 פרוז'אנסקי נ' חברת לילה טוב הפקות בע"מ (ניתן ביום 16.11.2011). תכלית זו של "מניעת הפליה בכניסה למקומות ציבוריים וב hasilפת מוצרים ושירותים שוויין בין פרטים הנמנעים על קבוצות שונות בחברה ושמירה על כבודם", הובילה לפרשנות לפיה קביעת גיל כניסה שונה לגברים ולנשים – הינה אפליה גינדריאלית (שהפלתה באוטו מקרה את הגברים) האסורה על פי החוק.

הנה כי כן, בית המשפט הנכבד בחר בפרשנות תכליתית לחוק, ודחה את הפרשנות הפורמלאלית לפיה המדובר באפליה מחרמת גיל המותרת לפי החוק ולפיה האיסור על אפליה מחרמת מין נועד להגן רק על נשים. צר לנו כי דבריו של השופט דנציגר בסוף פסק דין זה בהם ביקש כבוד השופט "לחזור ולהציג את החובה של מי שעוסק בתחום שירותים לציבור לנ Hog בשוויון בין המינים ובהתיחס לכל הקבוצות... התנהוגות ברוח זו תעזר למיגורם של סטריאוטיפים ותעודד אינטגרציה, ובכך תקדם חברה שוויונית וצדקה יותר עברו כל קבוצות החברה" נפלו על אוזניים ערלות.

שילוב על אוטובוסים כמוホウכ"פורה ציבורי" ב"רשות הרבים" וב"שירות ציבורי"

108. העותרים טוענו כי פרשנות המונח "ציבור" ו"רשות הרבים" יכול שתשתנה מרחוק לחוק, לפי הקשו ותכליתו. כך, למשל, יתכן כי לעניין דיני הקניין או לעניין חוק השבת אבדה לא ייחשב האוטובוס "מקום ציבורי" (ראו: ד"ג 13/80 הנדלס נ' בנק קופת עם, פ"ז לה(1) 785) אך לעניין דיני הגנת הפרטיות או חוק איסור הפליה ייחשב אוטובוס כמקום ציבורי לכל דבר. לעניין זה רואו גם: *Perry Education Ass'n v. Perry Local Educators' Ass'n*, 460 U.S. 37, 44, 103 S.Ct. 948, 954, 74 L.Ed.2d 794 (1983).

109. העותרים טוענו, כי לעניין זה ניתן להבחן – בדומה לאבחנה שעשתה הפסיקה האמריקנית – בין שלוש קטגוריות שונות:

א. מקום שהוא כולל *public forum*, "כיכר העיר", "מקום ציבורי" או "רשות הרבים", כגון: רחובות של עיר או גנים ציבוריים.

, 515, 59 S.Ct. 307 U.S. 496 Hague v. CIO, 461 U.S. 954, 964, 83 L.Ed. 1423 (1939); United States v. Grace, ;, 103 S.Ct. 1702, 1706, 75 L.Ed.2d 736 (1983)171

ב. מקום שהוא לכולי עלמא "מקום פרטי" ו"רשות היחיד", כגון בתיו הפרט של אדם.

ג. מקום שבנסיבות מסוימות עשוי להפוך להיות "מקום ציבורי" ו"רשות הרבים" עקב הפוןכיה שהוא מלא או בהתקימן של נסיבות מסוימות.

110. העותרים יטנו, בדומה למה שנפסק במקרים דומים בארצות הברית, שבנסיבות העניין, שטחי הפרסום על גבי האוטובוסים הם "פורום ציבורי", "מקום ציבורי" ו"שירות ציבורי" לכל דבר ועניין. זאת, הן בשל **תכליות**, **יעודם** והפוןכיה שם מלאים – פרסום והעברת מסרים המיעדים לכל הציבור; הן בשל **מיקומם** – על גבי אוטובוס המשמש לתחבורה ציבורית והנע ברחובותיה של העיר ירושלים.

111. מסיבה זו, דורשת גם הפעלתם מתן זיכיון – מאות "אגד" ובשרור, משרד התחבורה, דבר המעיד יותר מכל על אופיים הציבורי. שחררי אדם פרטי המבקש לתלות או להימנע מטלות שלט או תמורה בביתו הפרט או בחצריו אינו זקוק לרישיון או זיכיון ממש, ואילו המשיבות 3-4 ציוכות לקבל זיכיון מאות המדינה לשם כך.

112. מכוח פרשנותו הთכליתית של החוק, גם שטח פרסומת או לוחמודעות עשויים להיחשב כ"מוצר" שעליו חל החוק.

113. לחילופין, יטנו העותרים שבפרסום מסר חינוכי – מעין זה שאותו מבקשים העותרים לפרסום על גבי האוטובוסים ועיקרו מאבק בהדרה והפליה – יש משום "שירות ציבורי" בתחום התקשורות, החינוך, התרבות, כל אחד לחוד וכולם כאחד.

114. העותרים יוסיפו ויטנו כי המונח הרחב שבו נקט המשפט – "שירותי תחבורה", ולא סתם "תחבורה", עשוי לכלול בתוכו לא רק את עצם האפשרות לנטרע בכל התחבורה אלא גם את האפשרות ליהנות שירותי הלояי המצויים באוטובוס הציבורי, ובכללם הגישה לאינטרנט (שהמשיבה 3 וכמוה רכبت ישראל מספקים לנוטעים בהם), וכן מידע המופץ על ידי ובאמצעותلوحות המודעות שבתוך האוטובוסים וחוצה להם. שירותי תחבורה בישראל משמשים גם למטען שירותים נוספים מעבר להסעת נוסעים – הרי שחשיבות השווין החלה עליהם מכוח החוק חלה על מכלול השירותים שהם נווגנים, ובכלל זה היותם במה לפרסומות שונות).

115. לחילופין, יטנו העותרים לחובת המשיבות כולם למנוע את הדרת דמיות הנשים מלוחות המודעות באוטובוסים, מכוח "שרור" אחריותם של המשיב 1 לכך שהזיכיון שהוא מעניק למשיבה 3 לא ישמש כר להפלית נשים והדרתן, ואחריות המשיבה 3 לכך שהאוטובוסים שהייא מפעילה ולוחות המודעות שמוצבים על גביהם, לא ימשכו במה להפלית נשים ולהדרתן.

116. העותרים יוסיפו ויתענו כי חוק איסור הפליה לא יצר הסדר משפטי חדש, אלא רק הצהיר עליהם ויעגן אותו בזרה מפורשת יותר. איסור הפליה וחובת השוויון בחספת מוצרים ושירותים הניתנה קיימת מקדמת דנא. לפיכך, אפילו אמרנו – ולא אמרנו – שחוק איסור הפליה אינו חלה על המקרה דן, בשל פרשנות מצחה ומצמצמת שעשויה להינתן לו, עדין חלה חובת השוויון על המשיבים מכוח ההלכה שהיא קיימת לפני החוק, ותחולתה הניתנה רתבה ממוטת הכנסיים של החוק. לעניין זה השוו דברי השופט חסין לדג'ץ 4191/97 רקנט נ' **בית הדין הארץ לעובדה**, פ"ד נ(5) 330, (379): "ש לראות את איסור הפליה מטעמי גיל להשולחה של תקנת הציבור הכללית. קביעת איסור זה בחוק שוויון ההזדמנויות בעובדה הייתה הצהרה על דין שהבול הסכימו לו כבר בעת שנחקק החוק"; וכן דברי השופט בז' בbag'ץ 104/87 נבו נ' **בית הדין הארץ לעובדה**, פ"ד מ(4) 749, 766 "חוק זה אינו אלא תולדה בלתי נמנעת של מצב חברתי ומשפטי. שהריאנו לעיל, לטענתו של חוק זה הינו מגעים גם אלמלא חוק".

חובת מכוח להיות חברותות גופיט זו מהותי

117. לא נכח כי בית המשפט המחויז בתל אביב (כבוד השופט זפט) בהידרשו לשאלת האם חלה על חברת אגד חובת מכרז, השיב על כך בשילילה (עת"מ (מחוזי ת"א) בש"א 30188/02 חברת השמירה בע"מ נ' מדינת ישראל, משרד התשתיות, מאגר נבו) אך דומה כי בית משפט נכבד זה סבר אחרת.

118. בהידרשו למעמדה של אגד, ציין כבוד השופט רובינשטיין, כי אגד הינה גוף ذو מהותי (ע"א 6378/03, אגד- אגודה שיתופית לתחבורה ציבורית נ' מזורן, פ"ד נט (5) 920, 932). כבוד השופט רובינשטיין אמן היה בדעת מייעוט בפסק הדין אך עמדת הרוב לא התייחסה כלל למעמד אגד כגוף ذو מהותי, ולפיכך נראה כי בנקודת זו לא חלקו שאר שופטי ההרכב על עמדתו של כב' השופט רובינשטיין.

119. זאת ועוד. כאשר עלתה סוגית ההפרדה בקויי "מהדרין" בפני בית משפט נכבד זה, טענה חברת אגד כי אינה גוף ذو מהותי וממילא אין בית משפט נכבד זה יכול להיזקק לה. אכן, בית משפט נכבד זה לא קיבל טענה זו, ופסק בעתרה לגופו של עניין (ר' סעיף ב' להחלה בית המשפט bag'ץ 746/07 נעמי רגן נ' שרד התשתיות, מאגר נבו, 21.1.08, ור' גם פסק הדין הנ"ל בג'ץ זה מיום 11.5.1.11).

120. נסיף ונעיר כי אינה דומה סוגית חובת מכרז, המתייחסת להיבטים הכלכליים של פעולות אגד, לסוגיה הנדונה בעתרה זו.

121. עוד נעיר כי על פי הפסיקה, בית המשפט העליון הוא הערכת הראوية לבירור עתירה מסווג זה, גם אם צורפו אליה גופים הפעילים במשפט הפרט. עמד על כך בית המשפט העליון בפרשת רגן:

ב. אגד ודין טענו כי הסמכות נתונה לבית המשפט לעניינים מינהליים. נאמר כבר כאן, כי אין בדעתנו להידרש לעניין זה; הנושא גם לא הועלה בדיון

גופו, שכן הדעת נותנת כי המשיבים, גם לשיטתם, אינם חולקים על כך שסמכות השיפוט של בג"ץ בעניינים מינהליים במקומה עומדת גם משקמו בתי המשפט המינהליים (ראו בר"מ 657/03 עיריית רחט נ' אלפראונה, פ"ד נז(3) 26, 29, 30 (2003) (השופטת – כתארה א' – בינייש); ראו גם גורן, בתי משפט מינהליים (התשס"ח-2008), 19). הנושא דן בטבעו מתאים לדין בבית משפט זה.

חוּבָה מִכֹּחַ הַחֲלַת עֲקָרוֹנוֹת חֻקְתִּיִּם עַל גּוֹפִים פָּרֶטִיִּים

122. אכן, אפילו אמרנו, ולא בהכרח אמרנו, שתי החברות – או, למצער, אחת מהן – אין גופים ذو מחותיים, עדין חשוב הן בקיום עקרונות חוקתיים ראשוניים במעלה (גם אם בהיקף ובעוצמה קטנה מזו שחלת על גופים פרטיים).
123. קל וחומר, כאשר מדובר בזכויות כה חשובות כמו כבוד האדם, עקרון השוויון וחופש הביתוי.
124. לעניין זה ראו: ד"נ 22/82 בית יולס נ' רביב, פ"ד מג(1) 441; בג"ץ 118/83 אינועסט אימפקט נ' מנכ"ל משרד הבריאות, פ"ד לח(1) 729; ע"א 4605/99 אלישראל נ' רשות שדות התעופה בישראל, פ"ד נה(1) 1.
125. החלטת זכויות אדם על גופים פרטיים קשורה במשתנים רבים כגון: מיהות הגוף; מהות השירות שהוא נותן; מידת קיומם של תחליפים לפועלתו; מידת שיקול הדעת שיש לו בפועלתו; סוג הקניין המעורב; סוג החוזה ואופי הזכויות המעורבות.
126. העותריםيطענו כי לנוכח סוג ואופי ה"שירות" שהמשיבות 3 ו-4 מעניקות – העמדת שטוח פרטוס שהם אמצעי מרכזיים במימוש הזכות לחופש ביתוי זכויות הציבור לדעת במרחב הציבורי, ברשות הרבים, חלהعليיהן חובה לנוהג בשוויון ולאפשר לציבור למש את חופש הביתוי שלו.
127. יודגש וו吐עם, כי גם לדעת העותרים אין החברות, המשיבות 3 ו-4, חבות בכל אורךתיהם ופעולותיהם בשמירה על הזכויות החוקתיות באותו היקף ומידת עצמה כמו גופים הפעילים על פי דין.
128. כך, דרך משל, כאשר המשיבה 4 תבקש לעורך מסע פרסום באמצעות דיוור ישיר שיגיע לבית הנמען, במיוחד אם מדובר בignum חרדי, לא תחול עליה החובה לפרסם דמיות נשים.
129. לא כן במקרה דן. כאשר החברה פועלת ברשות הרבים, ועל גבי אוטובוסים המשרתים פונקציה ותכלית ציבוריית בלבד – הסעה המונית של נוסעים – תכלית המוסדרות מכוח החוק ועל פיו, חלות עליה החובות מתחום המשפט הציבורי, וביניהן חובת השמירה על כבוד האדם, השוויון, חירות הביתוי זכויות הציבור לדעת.

130. זאת ועוד, אין עסקינו בהחלת חובת השוויון המינאלי על גוף פרטី (כגון במסגרתו של מכרז) אלא בהחלת השוויון החוקתי בקטגוריה של מין. הchèלה זו מתאפשרת בכך מכיון היקש מהחוקים הרבים המחייבים חובה זו במשפט הפרטី והן על דרך של תחולת עקיפה באמצעות מושג **תום הלב במומי** לקיום חוזה ובקיים חוזה בסעיפים 12 ו-39 לחוק החוזים.

131. עוד יטנו העותרים כי מאחר שהשימוש בKENNIIN הפרטី של האוטובוסים נעשה כאן במרחב הציבורי, הרי שלא יתכן לנוהג בו "שרירות בעליים". בישראל – כמו במקומות נוספים באירופה – Shinningims פוליטיים וחברתיים כגון המהפהכה החוקתית ומדיניות ההפרטה, הובילו לשינויים גם במושגי יסוד פילוסופיים ומשפטיים כמו מושג הקניין. וברוח שבירת הדיכוטומיות בין הציבורי לבין הפרטី – ניתן להצביע על כך שגם התפיסה הקניינית ליברטיריאנית, התפיסה השמרנית המניחה זכאות ושרות בעליים; מפנה את מקומה לתפיסה של קניין ציבורי-חברתי, בה ההצדקות לKENNIIN הפרטី הין קומוניטריות יותר. על פי התפיסה החברתית, יש להבין את מושג הקניין לא רק בהקשרים ליברטיריאניים אוטומיסטיים, כי אם בהקשרים חברתיים ובעליים יותר, כמו היחסים בין הפרטיטים לבין עצםם ובין הפרטיטים לבין הקהילה. לצד הבעלות והערך הכלכלי, הקניין משקף שורה של ערכים אחרים כמו חירות, צדק ועוד. משכך ראוי לעתים לסתות מן הזכויות הפורמלאיות שמקנה הזכות הקניינית המסורתית, ולשלב שיקולים נוספים שעשוים להוביל למחלוקת או הצרה של הזכות הקניינית (ראו בעיקר חנוֹך דגן, על פרשת דרכיהם (2005)). אכן, זכויות האדם נעדרו במקורן להגן על האדם מפני השלטון. אך במדינה המודרנית ועם העמקת תהליכי ההפרטה, יותר ויותר קיימת הבנה כי לא פחות מאשר קיימים חשש לפגיעה בזכויות על ידי השלטון, קיימים חשש לפגיעה בזכויות האדם על ידי גופים פרטיטים ובעליים כות. 117. יתרה מזאת: קיימת הבנה כי לא די בכך שקבוצה חלה ומופלת באופן מבני תקבל הגנה מפני השלטון. אם בתחום המשפט הפרטី – שבו האינטראקטיות של רבות יותר – קבוצה כזו תופלה, הרי שרק יושרו תהליכי הזרתת (השו L. Anderson & P. J. Hill (eds), *The Privatization process: a worldwide perspective* (1996); Gillian E. Metzger., *Privatization as Delegation*, 103 (Colum.L. Rev. (2003) 1367.

חובת מכוח דיני החוזים ועקרון תום הלב¹¹⁸.

132. העותרים יוסיפו ויתנו כי מקור נוסף לחוון של החברות לאפשר חופש ביתי ושמירה על איסור הפליה מגדרית והדרת נשים מהרחוב הציבורי נובעת גם מכוח דיני החוזים ועקרון תום הלב החולש על כל שדה החיים והמשפט.

133. שתי החברות, כל אחת בתחום, קיבלו זיכיון לשם פעילותן. מעבר להיבטים הפרטיטיים שיוצר זיכיון זה בין הצדדים הפורמלי לחוזה (כגון חובת אגד להעמיד מלאי מספק של אוטובוסים, שיישעו בשעות מסוימות, ויעמדו בתנאי בטיחות והיגיינה מסוימים, או חובת "כנען" לספק שטחים מסוימים של מודעות ולהעמידם לשירות הציבור), זיכיון זה יוצר חובות חוזיות מקבילות גם בין המדינה ובין הציבור.

134. בפניהם לחברות ביקשו העותרים לקבל לידיהם את העתקי הזכונות (ללא הפרטים המשחירים המובהקים, כגון תנאי תשלום והעמדת ערבות), שאינם מעוניינים של העותרים הנוכחיים), אולם מרובה ה苍ר החברות בחרו להתעטף בשתיquetן ונמנעו מלמסור לעותרים את העתקי הזכונות. משכך, יכולם העותרים רק לשער ולקוט שבזכונות אלה ניתן ביטוי מפורש לחשיבות הזכונות לעמוד בדרישות החוק

135. ומה נפשך: אם אמנים התchieבו המשיבות 3 ו-4 לעמוד בדרישות החוק, הרי שחווב זה חלה עליהם מכוח תניה חוזית מפורשת, ומכוון עקרונות היסוד החקתים שהליכים עליהם גם בהיעדר התנהה כזו, ואם תנאי הזכyon פטרו אותם מקיום הוראות החוק, הרי שה坦יה מעין זו אינה חוקית בכלל, בהיותה סותרת את הוראות החוק ואת תקנת הציבור.

136. יתר על כן: החובה לכבד את עקרון היסוד של השוויון "משוררת" מהמדינה אל זכויותיה.

137. על פי עיקרונו זה יתכן שגור פרטי שקיבל נכסים או סמכויות מהמדינה, חייב לנוהג בהם בשוויון. כך למשל נקבע כי המדינה אינה יכולה להתפרק מחובתה לא להפלות יהודים באמצעות הקצת קרעות לסוכנות היהודית (בג"ץ 95/6698 קעדאן נ' מינהל מקרקעי ישראל, פ"ד נד(1) 258).

138. לאחרונה אף נדונה עתירה נגד מינהל מקרקעי ישראל נגד החלטתו להקטות מגרש ביפו לחברה פרטנית שזכה במכרז שפרסם המינהל, מושם שהחברה התכוונה לשוק את הדירות רק ליהודים בני הציבור הדתי. לאחר שזובר בעשיה עשוי (כל הדירות נמכרו) לא הכריע בית המשפט בשאלת היקף הפיקוח הנדרש של המינהל על אופן שימוש. הקרקע המוחכרות על ידו. עם זאת, המינהל היהודי מיזומטו כי בעתיד תוכנס למכוונים תניה האוסרת על יזמים המשתתפים במכרז לנוקוט אפליה פסולה בעת שימוש יתרות הדיר.

139. בכך יש למעשה שרור של חובות המינהל לשוויון כל היוזמים שזכו במכרזים שהוא עורך להקצת קרעות (לענין זה ראו גם ע"מ 10/1789 סבא נ' מינהל מקרקעי ישראל) (नיתן ביום 2010.7.11). העותרים יוסיפו ויתענו כי גם חובות תום הלב, החולשת על כל ענפי המשפט, מחייבת את המשיבות 3 ו-4 להימנע מඅපליית נשים לרעה בכל דרך שהיא. בשט שחברה חברת ציבורית או חברת פרטום אינה רשאית להדייר שחורים או ערבים מلعוזות שימוש בשירותיה, גם אם הדבר לא נאמר מפורשות בחוזה, כך גם לגבי פרסומים מודועות בעלות תוכן ערבי וציבורי. על הרחבות חובות תום הלב ועוד, למשל: ע"א 6370/00 קל לבניין בע"מ נ' ע.ר.מ. רעננה לבנייה והשכלה בע"מ, פ"ד נ(3) 289. מנהם מאוטנר, "התערבות שיפוטית בתוכן החוזה ושאלת התפתחותם של דיני החוזים בישראל", עיוני משפט כת 39-45, 26-33, 17 (2005).

מהותו של זיכוי

140. רישו זיכוי אין רק זכות. הם כורכים עם גם חובות, והראשונות שבחן לפועל כ"נאמן הציבור". הציבור הוא שהענק – באמצעות המשיבה 1 – לשתי החברות, המשיבות 3 ו-4 את

הזכות להסיע וסעדים ברחבי העיר ולהציג שלטי פרסום גדולים על גבי האוטובוסים, והמשיבות 3 ו-4 חייבות לשמר על זכות הציבור לדעת ועל חירות הביטוי שלו.

141. אם חובת אמוןים זו של בעל רישיון או זיכיון חלה בדרך כלל, קל וחומר כאשר מדובר בזכיון שתכליתו לאפשר חופש ביטוי. وكل וחומר בן בנו של קל וחומר, כאשר זיכיון זה ניתן לגוף אחד, מונופוליסטי, שאינו מותיר, לא לעותרים ושכמתם ולא לציבור הרחב, חלופה ראוייה לIMPLEMENT זכותם בעניין דין לחופש ביטוי ולקילתה מידע.

142. העותרים טוענו כי הפן הכלכלי – הנזק עשוי להיגרם לאוטובוסים (נזק, **שכאמור לעיל**, לא הוכח ولو בראשית ראייה, בודאי לא באשר היקפו הכספי) – אינו יכול לשמש מגן להימנע מהגנה על זכויות אדם. כפי שנאמר לא פעם, הגנה על זכויות אדם עולה כסף, וחברה המכבדת זכויות אדם צריכה להיות נכונה לשאת במעמדה הכספי" (אחרון ברק, **פרשנות במשפט**, כרך ג: פרשנות חוקתית (תשנ"ד), ע' 528). "כשל הפרק ניצבת תביעה למימוש זכות יסוד ... משקלם של השיקולים התקציביים אינו יכול להיות גדול" (השופט א' מצא בג"ץ 4541/94 מילר נ' שר הביטחון, פ"ד מט(4), 94, ע' 113; ראו גם דברי השופט ד' דורנר בפרשה זו, ע' 144; בג"ץ 7081/93 שחר בוצר נ' מועצה מקומית "מכבים-רעות", פ"ד (1) 19; בג"ץ 6055/95 צמח נ' שר הביטחון, פ"ד נג(5) 241, ע' 281. ראו גם פסק דין של השופט רובינשטיין בג"ץ מטה הרוב, פסקה א).

143. אמרו מעתה: אפילו אם ההגנה על עקרון השוויון ומימוש חירות הביטוי, במקרה זה כבמקרים אחרים, כרוכה בעלות כספית, סיבה זו אינה יכולה לשמש צידוק להנהגת הפליה ומניעת חירות הביטוי של העותרים, בודאי לא לצורך כה בוטה, מוחלטת וגורפת.

144. העותרים יוסיפו ויטענו, שכאשר מדובר בזכות חירות הביטוי, חלה חובה זו מקלט וחומר: גם כאשר מימושה כריך בעליות כספיות כבאות, אין למנעה או להטיל את עללה העיקרי על שכם מבקשי מימוש הזכות. לעניין זה ראו בהרחבה: בג"ץ 2557/05, **מטה הרוב נ' משטרת ישראל** (טרם פורסם, ניתן ב- 06.12.12).

145. העותרים יוסיפו ויטענו כי המשיבים היו יכולים למנוע נזק זה, במידה והוא קיים, גם באמצעות חלופה אחרת, פוגענית הרבה מזו שבנה נקטו, דוגמת רכישת כספי בייחודי שיפיצה אותם על נזק עתידי, במידה ויגרים. חלופה זו פגיעה פחותה בהרבה מהדרך שבה נקטו המשיבים ועירה הטלת איסור מוחלט על פרסום דמיות נשים למרחב הציבור בירושלים. בכך כמובן אין להפחית מחובותם של המשיבים-1 למן פגיעה כ אלה מראש ולאכוף את הדין במלוא חומרתו במצבים בהם אכן נגרם נזק.

מידתיות ואייזון

146. העותרים טוענו כי בדומה לפסיקתו של בית משפט נכבד זה בקשר לחופש ההפגנה, האסיפה והתהלוכה, אף הוא תאף טעיף של חירות הביטוי הפוליטי, גם בענייננו מימוש זכות העותרים עלול ליצור עלויות למשיבים 3-4, כשם שבנסיבות אחרות הוא עלול לפגוע ברגשות, או ליצור מטרד יחיד או עלול לפגוע בשגרת חייו וביכולתו למשתתפות אינטלקטואלית

ומשפחתיות ללא כל תקלת (בג"ץ 93/6658 עם **בלביא נ' מפקד תחנת ירושלים**, פ"ד מch(4) 793. ועם זאת, כשם שנאמר לעניין מימוש זכויות הפגנה, מטעם הדברים, מימושה של חירות הביטוי עשוי לפגוע בזכויות יסוד של אחרים, כגון חופש התנועה והזכות לפרטיות, או בעניין דין בזכות הקניין של המשיבים. גם אינטרסים ציבוריים עלולים להיפגע, ובינם אינטרס בסיסי של הגנה על שלום הציבור והסדר הציבורי.

143. אכן, כפי שפסק בית המשפט בעניין אחר (בג"ץ 5346/07 **ברדנשטיין נ' משטרת ישראל**, ניתן ביום 19.6.07), "בהת恭שות זו, בין זכויות וערכיהם, נדרש לעורך איזון על פי אמות מידת בעלות אופי חוקתי, ובהתאם למשקל היחס של הגורמים הנוגדים הפעילים בנסיבות אותו עניין".

144. וכדברי השופט פרוקציה באוטו עניין, ובשינויים המחויבים לעניינו: חירות הביטויocab וכבד האדם הן זכויות מרכזיות של האדם בישראל, ואין בזכותו של הפרט לקניין "כדי לשול את הפעלה, או כדי להצדיק העמדת תנאים כאלה שייערו אותה מתוכן, או יפגעו בה פגעה ממשית. הקושי העולם להיגרם למשיבים עקב פרסום דמיות הנשים על גבי האוטובוסים הוא בוודאי שיקול בעל חשיבות שלא ניתן להתעלם ממנו. עם זאת, באיזון שבין עצמת הפגיעה הצפואה שהמשיבים טוענים לה, ואשר אין להקל בה ראש, לבין חשיבות כיבודה של זכויות העוטרים לחירות ביטוי, שוויון ושמירה על כבוד האדם, כביטוי מובהק לזכויות חוקתיות בחברה דמוקרטית, התואאה המתבקשת היא, כי הפגיעה הצפואה במשיבים אינה בלתי מידתית או בלתי סבירה....

אין לכך, כי הפגיעה העולمة להיגרם למשיבים ממיושח חירות הביטוי של העוטרים היא ממשית. אולם, "בראייה המשלבת בין חשיבות זכויות אדם לביטוי במשמעות הרחבה ביותר לבין הכרה בזכויות הפרט" להגשים את זכויות הקניין שלו, "ניתן לומר כי המذובר בפגיעה בפרט שהוא סבירה, טبيعית ואינגרנטית למלצת החיים בחברה דמוקרטית המכבדת זכויות אדם, וגם מכירה בכך כי נדרש לעיתים תשלום מחיר להגנה על זכויות אלה. יש, ומהיר זה משולם על ידי הציבור, ויש שהוא משולם על ידי הפרט".

145. ובڪירת האומר: האיזון בין חירות העוטרים למשוש את חופש הביטוי הפליטי שלם לבין זכויות המשיבים להימנע מפגיעה ברכושים – פגעה, כאמור לעיל, לא הוכחה ולא נקבעה היקף שיעורה - עשוי להשתקף בהטלת מגבלות של עיתויי פרסום המודעה, גודלה, תוכניה או קוווי האוטובוס שבהם תוכב, אך בוודאי שאין בה כדי להצדיק הטלת איסור כולל, גורף ומקיף על הצבת כל דמות איש, בכל קווי האוטובוס שבירושלים.

"מה נשתנה?"

150. העותרים יטענו כי במשך שנים רבות, שנות דור, פורסמו תמונות נשים על גבי אוטובוסים בירושלים. חלק פרסומים אלה, שלא כפרסומים שאוותם מבקשים העותרים לפرسم, כללו תמונות של נשים לבושים חושפני ופוגעני. למורת זאת לא נמנעו המשיבים מלפרנסם על גבי האוטובוסים.

151. העותרים יטענו כי המשיבים לא הציבו על שינוי מהותי שחיל בירושלים בעת האחרון, שיצדיק מניעה מוחלטת של פרסום דמויות נשים על גבי האוטובוסים. תמיד היו בירושלים ברינויים וקייזוניים שביקשו לחבל במרקם העדין של החיים בעיר, באמצעות השחתת מודעות ותחנות אוטובוס, חסימת כבישים, הברעת עגלות אשה וכיוצא בהנה מעשי ברינוונת. אך איש לא ההין לומר – ממשיכים דן – שבשל כך אין להציג יותר תחנות אוטובוס או עגלות אשה בירושלים.

152. הפיתרון למאבק בברינוי וערביינות זו הוא בהבאת העבריים לדין ולא בהענשת הציבור ושלילת זכויותיו הבסיסיות.

אכיפת החוק, שלטוו החוק ואמון האיבור

153. המשיבים 3 ו-4 תוליט את עיקר יהבם על הנזק שצפו להם, וכך לטענתם, כתוצאה מפרסום דמויות נשים על גבי האוטובוסים.

154. נשוב ונעיר, שמלבד אמירות כוללניות וסתמיות, לא הוכחו עד כה מידתו, היקפו ושיעורו של הנזק הנטען. קל וחומר שהחברות לא הציבו, ولو תשתיית ראייה לכך, שאוטובוס הנושא ברכבי שכונות בית הכרם, מנוחת, קטמון, רחבה, טלביה, מרכז העיר, קריית יובל ורמות, יותקף ויושחת ברמת ודוות קרובה, שעשויה, אולי, להצדיק את צמצום חופש הביטוי ופגיעה בערכי היסוד של שוויון וכבוד האדם.

155. אילו היו החברות מבקשות להגביל את פרסום דמויות הנשים על גבי האוטובוסים שעוברים בשכונות מהה שערים בלבד, אפשר שהיינו מחרישים. אך הטלת איסור גורף, על פרסום כל תמונה אישא, בכל רחבי ירושלים, אינה מידתית, ואני סבירה לעיל.

156. לא לモותר להוציא עוד כי טענתם זו של המשיבים נסתרת מיניה וביה מן העבודה שעד לפני זמן לא רב פורסמו דמויות נשים על גבי אוטובוסים בירושלים, לרבות במערכת הבתירות המוניציפאליות (ראו לגבי התעරות-ירושלמים הנ"ל), ולא שמענו על פגיעה המונית באוטובוסים והשחתתם. עשוי ברינוי והשחתה "מקומיים" תמיד היו (ולמרבה הצער כנראה גם תמיד יהו), אך מכאן ועד "مسע ההשחתה" החמוני שככלך יקרה, וכך לטענת המשיבים, היה ותפורסמנה דמויות נשים על גבי אוטובוסים בירושלים, הדרך רחוקה.

157. ולא לモותר להזכיר בהקשר זה שדמות נשים התפרסמו ומתרפסמות על גביلوحות מודעות ברכבי העיר, ועל גבי תחנות אוטובוס, ואיש לא טע שמעשי השחתה או ונדלים –

ויש פה ושם כאלה – צריכים להביא להדרה מוחלטת של דמויות הנשים מלוחות המודעות בעיר.

158. בהקשר זה מן הרואי להעיר על חובת המשיבים, ובראש ובראשונה המשיבה 2, מטרת ישראל, לאכוף את הוראות החוק ולמנוע את תופעתה הבלתי, האלים והחשתה שמתלוות לעיתים לפרסום מודעות שעליהן דמויות נשים או נושאים שתוכנם אינם נשא חן בענייניהם זה או אחר.

159. החוק הפלילי כולל שורה ארוכה של עבירות שנitinן בגין החטא מודע עם תופעות עברייןויות אלה ולמנוע אותן. גם אם לא ניתן למונע באופן מוחלט, בדומה לשאר עבירות, ניתן באמצעות הפעלת אמצעי הרתעה ייעילים, לרבות סיורים משטרתיים, גליים וסמיים במקומות המודעים לפורענות, מידע מודיעיני, חקירה מאומצת, והבאת העבריינים לדין, לצמצם באופן משמעותי את ממדיה של תופעה זו.

160. כפי שعلاה מהעתירות שהוגשו לבית משפט נכבד זה אך לפני השנה ורביע (בג"ץ 6986/10 רחל עזריה חברת מועצת העיר ירושלים ואח' נ' משטרת ישראל ואח'), ופעם נוספת לפני כשלושה חודשים (בג"ץ 7521/11 רחל עזריה נ' משטרת ישראל ואח'), בנוגע הצבת המתייצות ותקיפת הנשים בשכונות מאות שערים בעיצום של ימי חג הסוכות, רשותות המדינה, ובראש המשטרה, כמעט ואין דבר בנוגע זה.

161. רומיות שלטון החוק בגורונן, והן ממהירות להזכיר בשער בת רבים, לרבות ביום האחרון, על פעולתן התקיפה למיגור תופעות ההדרה ומניעת תקיפת נשים באמצעות אלימים. אך בפועל, כפי שعلاה גם מתגובה המשיבות 3 ו-4 לפניות העוטרים, השיטה חושפה למעשה אלימות ובריונות המונעים באמצעות גורמים קיצוניים. ואילו המותקפים – והם יש לזכור, רובם המכريع של תושבי העיר, לרבות תושבי החדרדים – ניצבים חסרי אונים בפני הגל העכור של הבלתי והאלימות שמצויר אותם.

162. בפניהם למשטרה, ביקשו העוטרים לדעת מהם האמצעים שבهم נוקთ משטרת ישראל כדי למנוע מעשי בריונות ואלימות אלה, כמה אנשים מעצרו בשנים האחרונות בעווון החחתת מודעות, כמה כתבי אישום הוגשו. עד כה, מנעה המשטרה מהשיב לפניה זו, על אף שכמדומה, כל המידע אמר לחימצא תחת ידה.

163. כניעה לבrioנות ולמעשי האלים של גורמים קיצוניים, מבזה את שלטון החוק, ופוגעת באמון הציבור ברשיות אכיפת החוק. אמן זה, כידוע, הוא אחת הערובות החשובות והחיוניות לקיומה של חברה דמוקרטית.

164. למוטר להוציא שהיעדר האכיפה פוגע בשלטון החוק, בצדתו לחוק ובאמון הציבור במערכת המשפט (לענין זה ראו בהרחבה: מיכל טמיר, **אכיפה סלקטיבית 207-203 (2008)**).

חשי ה"מדדון החלקלק"

165. העוטרים יוסיפו ויטנו כי לנוכח ההתרחשויות בשנים האחרונות בירושלים (אך גם בעיר אחירות ברחבי הארץ), קיים יותר מחשש שהדרת דמויות הנשים מהמודעות באוטובוסים

תהייה שלב נוסף בהדרת הנשים בכלל, לא רק דמיותיהן, מהמרחב הציבורי בירושלים. גם חשש זה צריך לעמוד נגד עיני המש��בים, כל אחד בתחום סמכותו ואחריותו.

шибוי המש��בים 3 ו-4

166. העותרים טוענו כי ככל שבית המשפט יקבע כי השיקול של חשש לפגיעה באוטובוסים הינו שיקול לגיטימי שסקלה המשﬁה 4, כאשר מונעה מהעותרים פרסום מודעות עם תמונות נשים, הרוי מן הרואין לקבוע כי שהמדינה היא שטdag לשפנות את המשﬁבים 3 ו-4 מכל נזק שיגרם להם כתוצאה מעשי בריאות, ואין זה ראוי וצדוק להטיל חובה זו על מי שմבקש לפרסם את המודעות.

167. העותרים טוענו כי במחותה התרבותית הציבורית היא חלק מהשירותים שמחובבת המדינה לספק לאזרחותה. לעניין זה ראו דברי בית משפט נכבד זה בבג"ץ **עמותת מחויבות לשולם וצדק חברתי**:

אמנם החיזוקות לשירותי טלוויזיה או הסעה ציבורית אינה הכרחית לקיומו של האדם, ועדין מדובר בשני סוגי שירותים שהם בסיסיים לחיו חברתיים של האדם בימינו. יש בהם כדי לאפשר לאדם לחתך חלק פעיל ומעוררת בסביבתו. באמצעותם הוא יכול להיחשף למציאות התרבותית, החברתית והמדינה הסובבת אותו. הם מאפשרים מימוש מהותי של זכויות יסוד (חופש הביטוי, הזכות למידע, חירות התנועה). מבחינות אלה הגיעה לאמצעי תקשורת ולכללי תחבורה זמינים וזולים היא חיונית לתפישת האדם כחלק מן הכלל. אכו, "זכויות האדם הן זכויות חברתי. כבוד האדם הוא כבודו כחלק מהחברה ולא כמו شيء על אי בודד" (בש"פ 537/95 גנימאות נ' מדינת ישראל [27], בעמ' 413). (בג"ץ 366/03 גנימאות נ' מדינת ישראל [27], בעמ' 413). (בג"ץ 489, 464, 366/03 עמותת מחויבות לשולם ולצדκ חברתי נ' שר האוצר, פ"די ס' 489)

168. העותרים טוענו כי אם אם המדינה הפריטה שירותים אלו הרי שעדיין אין היא יכולה לאפשר מצב שבו מוטלת האחריות לשינויי על נזק שנגרם אך ורק כתוצאה מחוסר יכולתה של המדינה לאכוף דין וסדר על צדדים שלישיים שכלה חטאם הוא רצונם לפרסם מודעות עם תמונות נשים.

פגיעה שאין בחוק

169. מ شأن ראיינו לדעת כי העתירה דן עוסקת בפגיעה בזכויות מן המעלה הראשונה: זכויות השווון, חופש הביטוי וזכות הציבור לידע – הרי שפגיעה אלה חייבות להיעשות בחוק ראשי ולא בדרך של הנחיות, קרייטריונים או כלליים נסתרים המצוים בחווי הoxicion של המשﬁבים או במוגרויותיהם.

170. זו מצוותו של חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו וזו מצוותה של ההלכה הפסקה לפיה כל הסדר ראשוני, ובכלל זה הסדר שיש בו הכרעה בעניינים שונים בחלוקת הציבור – חיב להיעשות על ידי המחוקק הנבחר. לעניין זה ראו פרשת המפקד הלאומי (לעיל), וכן מיכל טמיר, "על חוקתיות ועל סבירות" הפרקליט (1) 185 (2008) 185-213 והאסמכתאות המובאות שם.

המשפט האמריקאי – מה הוא אומר?

171. על מנת לשבר את האוזן, נוסיף כי סוגיה זו, של הדרת גורמים מסוימים מلوחות המודעת שעלו גבי אמצעי תחבורה ציבוריים אינה חדשה עמנו בעולם המשפט.

172. נזכיר כאן, לדוגמה בלבד, שני פסקי דין אמריקניים שבהם נדונו סוגיות דומות. בית המשפט שኒק לערינו חሪע חד משמעית לטובות זכות מבקשי פרסום הפרטם לפרסם את מסריהם באופן שוויוני שייתן ביטוי ממש לחירות הביטוי שלם ולזכות הציבור לדעת ולקלוט מסרים אלה.

פסק הדין בעניינו חברת ההיסעים CTA בשיקגו ופרסום מסרים בנושא תכנון המשפחה והזכויות להפלת

173. פסק הדין הראשון ניתן בעניין: PLANNED PARENTHOOD ASSOCIATION/CHICAGO AREA, an Illinois not-for-profit corporation, Plaintiff-Appellee, v. CHICAGO TRANSIT AUTHORITY, 767 F.2d 1225, .54 USLW 2085, 2 Fed. R.Serv.3d 1479.,

174. באותו עניין הייתה החברה, CTA, חברת שירותים תחבורה ציבורית בעיר שיקAGO. בסיס התביעה עמד שירותה של החברה להשכיר שטח פרסום שבבעלותה, על גבי אוטובוסים ורכבות, לuemותת PPA. העומתה עתרה לביהם"ש בטענה שירותה של CTA נוגד את התקיונים הראשונים (חופש הביטוי) והארבעה-עשר (שוויון) לחוקה.

175. לפי המתוואר בפסק הדין, גם במקרה זה – בדומה ממש למקרה דנו – חברת האוטובוסים, חברת CTA, נגהה להקצות שטחי פרסום על אוטובוסים ורכבות שבבעלותה, כאשר העיסוק בהשכרת שטחי פרסום אלה נעשה באמצעות חברת אחרת, חברת "וינסטון" (Winston).

176. בחוזה שבין שתי החברות כללה שלפיה "וינסטון" אינה רשאית לאשר את פרסום של פרסומות שהן בלתי מוסריות, פרובוקטיביות או סותרות את תקנת הציבור. בשנים 1983 ו- 1984 ביקשה עומותת PPA, שקידמה את נושא תכנון המשפחה וסיפקה שירותים שונים בעניין זה, לשכור שטח פרסום על גבי אוטובוסים ורכבות השיכים לחברת CTA.

77. המודעה הראשונה שביקשה PPA לפרסם ידעה את הציבור על האופציה הקיימת לתוכנו משפחה זואת, על ידי שירותים שונים שספקת העמותה. "וינסטון" העבירה את תוכן המודעה לחברת CTA שאסורה את פרסוםה. לאחר מכן, בבקשת PPA פעם נוספת להשתמש בשטח הפרטום של CTA והפעם בבקשת לידע את הציבור על האפשרות הקיימת לקבל דרך העמותה ייעוץ לגבי הפלות מלאכותיות ואיומים ילדים. גם במקרה נתקלה העמותה בסירוב מצדיה של CTA.

88. בעקבות כך, פנתה PPA לבית המשפט בטענה שבאישור הרשותה לפרסום יש משום פגיעה חוקתית בחופש הביטוי שלו כמו גם בעקרון השוויון.

99. בתגובה, טענה חברת האוטובוסים CTA, בין היתר, וממש כמו במקרה דנן, שפרסום מסרים שעניינים הפלות מלאכותיות עשוי לגרום ל"שיבוש" פעולותיה של החברה, לגרום מחאות והתקומות בקרב הנוסעים ולצמצום תשואת החברה כתוצאה מכך.

100. בפסק דין קבע בית המשפט שלמרות שמדובר בחברת הייעום פרטית למזרין, הרי היוות ושיטת פרסום של CTA הפכה את שטח האוטובוס המיועד לכך למעין "פורום ציבורי" המאפשר לכל גוף שתפוץ בכך למשת צוותו לחופש ביטוי, יש להוציא צו שיחייב את CTA לאפשר את פרסום. גם ערעורה של CTA על החלטתה לאפשר את פרסום נדחתה.

101. קיבלו את העתירה קבע בית המשפט שהשכרת שטחי פרסום המיועדים לציבור יוצרים מעין "פורום ציבורי". בשל כך נקבע שככל עוד העמותה משלמת לחברה עבור פרסום ובתמורה שוכרת שטח פרסום כדי להפיצו את מסריה, אך כל סיבה למנוע את פרסום. מניעת פרסום המודעה על ידי חברת CTA, הוסיף וקבע בית המשפט, הפרה את זכויותיה החוקתיות של עמותת PPA ושל כל הנוסעים שהיו צפויים לצפות במודעה.

פסק הדין בעניין ESA - פרסום למשחקי וידאו על גבי רכבות ואוטובוסים

102. גם פסק דין השני עוסק בחברת CTA, שביקשה להסיר פרסום שנטלו על גבי אוטובוסים ורכבות המעודדים משחקים וידיאו. לטענת החברה, פרסום זה יש עידוד לאילנות ורמיונות מיניות (השימוש במשחקים אלו הומלך רק למבוגרים). ראו: Entertainment Software Association v. Chicago Transit Authority,

www.courthousenews.com

103. העותרת באותו מקרה, חברת ESA, הייתה חברה המפעילה משחקי מחשב ווידיאו. טענה היה שהיא שחרرت CTA לאסור את פרסום משחקי הוידיאו פוגעת בעקרון השוויון (התיקון ה-14 לחוק) ובחופש הביטוי (התיקון הראשון לחוק) ובינה חוקתית. לפיכך בבקשת בית המשפט צו מניעה שיאפשר להשאיר את פרסום על גבי האוטובוסים ורכבות. בית המשפט אכן נענה לבקשתה, והעניק לה את צו המנעה כمبرוקש.

184. בפסק דין, שקל בית המשפט את התועלת שבספרסום משחקי הויידיאו אל הנזק שייגרם – חן למפרסם, הוא לציבור – כתוצאה מאירועם.

185. בית המשפט אישן בין הערכים השונים, אך הדגיש – ומדוברים חשובים ביותר לענייננו – **שנזקם כפוי ששלולים להיגרם לחברת ההיסעים כתוצאה מהפרסום אינם יכולים להיות צדוק וסיבה הולמת ומספקת לפגיעה בחופש הביטוי.**

186. בית המשפט הדגיש שלחברה שיקול דעת האם להקצות שטחי פרסום באוטובוסים שהוא מפעיל. אולם משבחרה לעשות כן, עליה לוודא שהפרסום בשטחים אלה יעשה בדרך שוונונית, וכל עוד מבקש השירות משלם עבור הפרסום, על החברה לאפשר לו למש את זכותו לחופש ביטוי, ואסור לחברת קיימים הבדיקה שנובעת מתוכן הפרסום או למנוע את הפרסום רק בשל תוכנו.

187. בית המשפט הוסיף אם יש אינטרס ציבורי בהגנה על התלמידים הרבים שנוסעים מדי יום בתחבורה של CTA ובאי חשיפתם לפרסומת של חברת ESA, המעודדת משחקי מזל, יש אינטרס ציבורי שעומד מנגד והוא לאפשר את חופש הביטוי. באיזו בין שני האינטרסים, קבע בית המשפט, לא הוכחח חברות האוטובוסים כי מידת הפגיעה בעקבות הפרסום של ESA תהיה חמורה וקשה במידה כזו שיש לאסור בשל כך באופן טוטלי את הפרסום ולפגוע בחופש הביטוי ובעיקרונו השוווני. בשל נימוקים אלו (אשר הורחבו בפסק הדין) נענה בימה"ש לבקשת העותרים והעניק צו מניעה כמפורט).

מן הכלל אל הפרט, ומארצאות הברית לישראל

188. אם נבקש לעורך היקש ממשני פסקי דין אלה לעניין דין, נוכל לומר: על המשיבות 3 ו-4 לא חלה תובה להציג שטחי פרסום על גבי אוטובוסים.

189. אך משבחו חברות העשויות כן, עליהם לאפשר לכל גורם מעוניין, כל עוד תוכן הפרסום אינו בלתי חוקי (כגון פרסומת המעודדת צריכת סמים מסוכנים או כזו המסייעת לגזענות) לפרסם את מסרו בדרך שוונית.

190. שיטת פרסום על גבי אוטובוס הופך את האוטובוס, בהיותו כלי תחבורה ציבורית, המועד לכל הציבור, ונושא ברשות הרבים, ל"פורום ציבורי".

191. ב"פורום ציבורי" זה, יש לאפשר לכל אדם, לרבות העותרים, למש את חירות הביטוי שלו.

192. גם אם יוכח – וטרם הוכח – שפרסום דמיות נשים על גבי אוטובוסים יביא להשחתת מודעות המוניות, ולאפשרות פגיעה וגרימת נזק לאוטובוסים, הדבר אינו מצדיק מניעת גורפת של פרסום דמיות נשים על גבי כל האוטובוסים בירושלים.

193. פعلاה מעין זו, פוגעת באופן מוחלט וدائית בזכויות העותרים למש את חירות הביטוי שלהם, ומונעת – באופן גורף ומוחלט מהציבור – להיחשף למסרים שלהם. זאת, לעומת החשש הרחוק – שטרם נתפס בראיות של ממש – בדבר הנזק עשוי להיגרם, אם בכלל, למשיבות 4 ו-3, היה ותתיר לעותרים את פרסום מסריהם.

494. למצער, היו המשיבים יכולים להציג חלופות פוגעניות הרבה יותר, שהיו מזערות – אם לא מונעות כמעט – את הנזק הצפוי להם, ובכך מאפשרות לעוטרים למש את זכויותיהם החוקתיות.

495. כך, למשל, בדרך של הצבת שמירה ואמצעי שיטור עילים, לרבות הابت העבריים לדין, וכך בדרך של הגבלת פרסום התמונות לדמויות נשים שלבשות בצליפות או להגבלת הפרסום רק לקוibus העוברים בלבד השוכנות החרדיות הקיצונית. כך, למשל, בדרך של שיפוי חברות על ידי ביטוח מתאים.

496. הטלת הגבלה כוללת ומוחלטת על כל פרסום של דמות אישה, בכל קוibus בירושלים, פוגעת פגיעה קשה ומוחלטת בכבוד האדם, בשוויון, בחירות הביטוי ובזכות הציבור לדעת, ואינה שולחה כלל ועיקר נגד נזק קטן יחסית, של חברות האוטובוסים.

אחרית דבר

497. קצרים של דברים: חידילת המשיבים מניעת הדרת הנשים בירושלים בכלל, ומספרום דמויותיהם על גבי האוטובוסים בפרט, מעודדת ערביינים, ברינויים אלימים, שבcohו הזרוע שלהם מבקשים להפוך את ירושלים לטהראן. חידילת המשיבים, כל אחד בתחוםו, מפעילה אקטיבית למניעת הדרת הנשים וביזון, מעניקה רוח גביה לגורמים אלימים וקיצוניים, ומעודדת מעשי ערביינות ואלימות.

498. בעשותם כן, פוגעים המשיבים בערכי יסוד חוקתיים, דוגמת כבוד האדם, עקרון השוויון, חירות הביטוי, זכות הציבור לדעת ושלטון החוק.

על כל אלה, يتבקש בית המשפט הנכבד להוציא מ לפניו את הכוונים המפורטים בראש העתירה, ובשל הנזק המתמשך שנגרם לעוטרים כתוצאה מהעיכוב בהפצת מסריהם לציבור, לקיים דיון בעירה לגופה מוקדם ככל האפשר.

לאחר שישמעו את טענות בעלי הדין, يتבקש בית המשפט הנכבד להפוך את הכוונים מוחלטים, ולהייב את המשיבים בתשלום הוצאות העוטרים, שכ"ט ע"ד ומע"מ עליו כדין.

 ד"ר אביעד כהן, ע"ד   ישעיהו אברהם, ע"ד   ד"ר מיכל טמיר, ע"ד
 משחbn דז, ע"ד   ב"כ העוטרים   ב"כ העוטרים
 ב"כ העוטרים   ב"כ העוטרים
 ירושלים, היום י' בטבת תשע"ב, 1 בינוואר 2012

תצהיר

אני הח"מ אוריאל (אורלי) איילון ת"ז 017556499 לאחר שהזהרתי כי עלי לומר את האמת, וכי
אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא עשה כן, מזכה בזאת בכתב כדלקמן:

1. אני העוטר מס' 3 בעטירה והנני מגיש תצהיר זה בתמיינה לה.
  2. כל העבודות שכולות בעטירה נכונות ל见到 ידיעתי ואמתה.
  3. אני מצהיר כי זהשמי, זו חתימתי, ותוכן תצהיר ירי אמתה.

אנו ריאל (אוֹרְיָה) אַיִלּוֹן

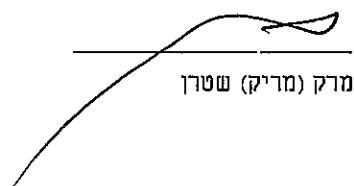
אישור

אני הח"מ, עורך הוצאה הינובייז, מרחוב הלל 23 ירושלים, מאשר בזאת כי ביום 1 בינואר 2012 הופיע לפניי מר אוריאל (אורו) איילון שזיהה עצמו באמצעות ת"ז 017556499, ולאחר שהזהרתי כי עלו למלר את האמת וכי אם לא יעשה כן יחפי לעונשים הקבועים ברוק, אישר את נכונות תצהירך דלעיל, וחתם עליו בפנוי.

תצהיר

אני החרם מרק (מריק) שטרן ת"ז 011649415 לאחר שהזהרתי כי עלי לומר את האמת, וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן, מצהיר בזאת בכתב כדלקמן:

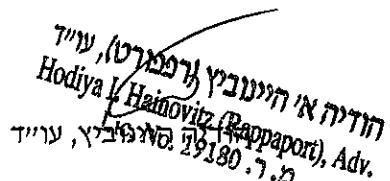
1. אני העותר מס'ג בעטירה והנני מגיש תצהיר זה בתמייה לה.
2. כל העבודות שכוללות בעטירה נכונות למייטב ידיעתי ואמתתי.
3. אני מצהיר כי זהשמי, זו רחימתני, והוכן תצהيري אמת.

מרק (מריק) שטרן

אישור

אני החרם, עו"ד Hodiya Haimovitz-Pappori, ע"מ מרחב הלל 23 ירושלים, מאשר בזאת כי ביום 1 בינואר 2012 הופיע לפניי מר מרק (מריק) שטרן שזיהה עצמו באמצעות ת"ז 011649415, ולאחר שהזהרתי כי עליו לומר את האמת וכי אם לא יעשה כן יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, אישר את נכונות תצהירו דלעיל, וחתם עליו בפני.

הודיה הימוביץ פרפאפורט, ע"מ
Hodoya Haimovitz-Pappori, Adv.
ג.ג. 29180, פאפבי, ע"מ

נספח עת/1

ו/י

BEN DAVID, AVRAHAM, HACOHEN
Law Office

בן-דוד - אברהם - הכהן
עורכי דין

AVIAD HACOHEN, Adv.
MOSHE BEN DAVID, Adv.
YESHAYHU AVRAHAM, Adv.
ELISHEVA HACOHEN, Adv.
HODIYA I. RAPAPORT, Adv.

אביעד הכהן, עו"ד
משה בן דוד, עו"ד
ישעיהו אברהם, עו"ד
אלישבע הכהן, עו"ד
הודיה א' רפפורט, עו"ד

ט"ז בכסלו תשע"ב
12 בדצמבר 2012

לכבוד
מר ישראל כץ
שר התמ仆ורה
ירושלים

השלום והברכה,

הندון: הדרת נשים משלוט הפרסומת על גבי אוטובוסים בירושלים

הנני פונה אליכם בעניין הנדון בשם מרשיי, עמותת "ירושלים", וכמה מחברותיה וחבריה בעניין הנדון. לפני מספר ימים פנו מרשיי לחברת הפרסום "כנען" בבקשה כי תמכור להם - כפי שהיא מוכרת לגורמים אחרים - שטחי פרסום על גבי האוטובוסים לצורך הקמפיין "ירושלים", מעס להכירו".

למרות העובדה שכל הנשים שהצטALLOWו לקמפיין היו לבושות בלבד שאינן לא חושפניות או פוגעניות. למורת זאת סיירבה החברה להיענות לבקשת מרשיי בתזונה ש"איננו מפרסמים תמונות של נשים בירושלים" בשל החשש – כך לדבריהם – "מפניהם השחתת האוטובוסים".

בمعنى זה יש מושם אפליה מגדרית פטולה והוא פוגע פגיעה קשה בעקרונות היסוד שעלייהם מושתתת מדינת ישראל ובראשם עקרונות של שוויון, כבוד האדם וחירות הביטוי.

זאת, לצד הענקת פרס למיעוט שולי בעיר הבירה שמקבש, באמצעות אלימים, לכפות את רצונו על כלל התושבים, תוך הדרת תמונותיהן של נשים – ואולי גם של הנשים עצמן – מהמרחב הציבורי בירושלים.

כידוע, בעבר נפסק כי הדרת זו חמורה פי כמה כאשר היא נעשית על גבי אוטובוסים ציבוריים, שאמורים לשרת את כלל נושבי העיר, וכאשר לצד ההפלה הפוגענית בנשים היא פוגעת גם בחירות הביטוי של מזמן השירות והאנשים שמשתתפים במסע הפרסום שלו, בהיותה מונעת מהעמותה לחולוטן לפרנס את מסריה העיקריים – ותמונות הנשים בפרסום זה, הן-הן עיקר המסר – על גבי האוטובוסים, בהיותה מונעת מהנשים המצוולות להופיע במסע הפרסום כדי למחות נגד הדורתן מהמרחב הציבורי, ומפלחה את אלה ואלה לרעה על פניהם אחרים.

אשר על כן, אכير לכם תזהה אם תודיעוני האם משרדכם דואג לכך שתתחבורת הציבורית – בתוך האוטובוסים ועל גביהם מבוחר – לא תשמש מצע להפליה מגדרית, ומהן הפעולות שהנכם נוקטים למניעת ההפליה האמורה. כמו כן נכיר לכם תזהה אם תודיעוני האם ההצלם שבין חברות הפרסום לבין מפעלי התתבורת הציבורית קיים סעיף המחייב את שתי החברות להימנע מהפליה מגדרית פטולה.

נוכחות החשובות שיש למרשיי בהעלאת מטע הפרסום בהקדם, נכיר לכם תזהה אם תודיעוני תשובהכם ביוםים הקרובים ממש, ועוד מה איעץ למרשיי.

–

ברבود-רב. נברכה,

ד"ר אביעד הכהן, עו"ד

נספה עת/2

בנ-דוד

BEN DAV.

ACOHEN

בן-דוד - אברהם - הכהן

עורכי דין

AVIAD HACOHEN, Adv.
MOSHE BEN DAVID, Adv.
YESHAYEHU AVRAHAM, Adv.
ELISHEVA HACOHEN, Adv.
HODIYA I. RAPAPORT, Adv.

אביעד הכהן, עו"ד
משה בן דוד, עו"ד
ישעיהו אברהם, עו"ד
אלישע הכהן, עו"ד
הודיה א' רפפורט, עו"ד

ט"ז בכסלו תשע"ב
12 בדצמבר 2012

לכבוד
חברת "אגד"
ירושלים

השלום והברכה,

הנדון: הדרת נשים משלוט הפרסומת על גבי אוטובוסים בירושלים

הנני פונה אליכם בעניין הנדון בשם מרשיי, עמותת "ירושלמים", וכמה מחברותיה וחבריה בעניין הנדון.

לפני מספר ימים פנו מרשיי לחברת הפרסום "כנען" בבקשת כי תמכור להם - כפי שהוא מוכרת לגורמים אחרים - שטחיהם פרסום על גבי האוטובוסים של חברת "אגד" לצורך הקמפיין "ירושימות", נעים להכיר".

למרור לומר שככל הנשים שהצטלו לкопמיין היו לבושות בלבד, רגיל שאין לא חושפני או פוגעני. למרות זאת סיירבה החברה להיענות לבקשת מרשיי בתואנה ש"איןנו מפרסמים תמונות של נשים בירושלים" בשל החשש – כך לדבריהם – "מפניה השחתת האוטובוסים".

בmeaning מעין זה יש ממש אפליה מגדרית פשוטה והוא פוגע פגעה קשה בעקרונות היסוד שעלייהם מושתתת מדינת ישראל ובראשם עקרונות של שוויון, כבוד האדם וחירות הביטוי.

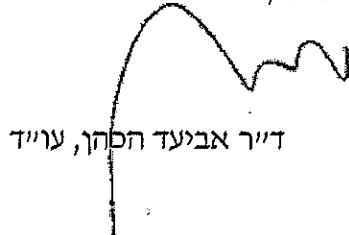
זאת, לצד הענקת פרס למיועט שלו בעיר הבירה שמקש, באמצעות אלימים, לכפות את רצונו על כלל התושבים, תוך הדרת **תמונותיהן של נשים – ואולי גם של הנשים עצמן – מהמרחב הציבורי בירושלים.**

כידוע, בעבר נפסק כי הדירה זו חמורה פי כמה כאשר היא נעשית על גבי אוטובוסים ציבוריים, שאמורים לשרת את כל תושבי העיר, וכאשר לצד ההפלה הפגענית בנשים היא פוגעת גם בחירות הביתוי של מזמן השירות והנשים שמשתתפים במסע הפרטום שלו, בהיותה מונעת מהעומת לחולטיין לפרנס את מסריה העיקריים – ותמונה הנשים בפרסום זה, הונח עיקר המסר – על גבי האוטובוסים, בהיותה מונעת מהנשים המצליחות להופיע במסע הפרסום כדי למחות נגד הדרכן מהמרחב הציבורי, ומפלת את אלה ואלה לרעה על פני גופים אחרים.

אשר על כן, אכזר לכם תזדה אם תודיעוני האם הנכים דואגים לכך שהאוטובוסים המשמשים את התחבורה הציבורית בירושלים – בתוך האוטובוסים ועל גביהם מבוחץ – לא ישתמשו מצע להפליה מגדרית, ומהן הפעולות שהנכים נוקטים למנוע את ההפליה האמורה. כמו כן נזכיר לכם תזדה אם תודיעונו האם בהסכם שבין חברות "אגד" קיים סעיף המחייב את שתי חברות להימנע מהפליה כלשהי, ובכלל זה הפליה מגדרית פשוטה, וכייז אтем אמורים לאוכפו.

ኖחת החשיבות שיש למושגי העלאת מסע הפרסום בהקדם, נזכיר لكم תזדה אם תודיעונו תשובתכם ביוםים הקרובים ממש, ועודע מה אייעץ למרשיי.

בפבוד רב וברפה,

נספח עת/3

3/1/

BEN DAVID, AVRAHAM, HACOHEN
Law Office

בן-דוד - אברהם - הכהן
עורכי דין

AVIAD HACOHEN, Adv.
MOSHE BEN DAVID, Adv.
YESHAYHU AVRABHAM, Adv.
ELISHEVA HACOHEN, Adv.
HODIYA L. RAPAPORT, Adv.

אביעד הכהן, עו"ד
משה בן דוד, עו"ד
ישעיהו אברהם, עו"ד
אלישבע הכהן, עו"ד
הודייה א' רפפורט, עו"ד

בפקס מיליה מס' 03-9614862

ט"ז בכסלו תשע"ב
12 בדצמבר 2012

לכבוד
חברת "כנען" לפרסום ושיווק חוצות
רחוב אלטלנה 14
ראשון לציון

השלוט והברכה,

הندון: הדרת נשים משלוט הפרסומות על גבי אוטובוסים בירושלים

הנני פונה אליכם בעניין הנדון בשם מרשיי, עמותת "ירושלים", וכמה מחברותיה וחבריה בעניין הנדון.
לפני מספר ימים פנו אליכם מרשיי בבקשת כי תמכרו להם שטחי פרסום על גבי האוטובוסים לצורך הקמפיין
"ירושלים", נעים להזכיר".

למרות העובדה שחלק הנשים שהצטלו למשך ימי הגיעו לבוש רגיל שאינו לא חופשי או פוגעני. למרות זאת סירבתם
להיענות לבקשת מרשיי בתואנה שי"אינכם מפרסמים תמונות של נשים בירושלים – כך לדבריכם – "ימפני
השחתת האוטובוסים".

בمعנה מעין זה יש מושם אפליה מגדרית פטולה והוא פוגע פגיעה קשה בעקרונות הייסוד שעלייהם מושתתת מדינת ישראל
ובראשם עקרונות של שוויון, כבוד האדם וחירות הביטוי.

זאת, לצד הענקת פרסום למיעוט שולי בעיר הבירה שמקש, באמצעות אלימים, לכפות את רצונו על כלל התושבים, תוך
הדרת תמונתיהן של נשים – ואולי גם של הנשים עצמן – מהמרחב הציבורי בירושלים.

כידוע לכם, בעבר נפסק כי הדירה זו זמורה פי כמה כאשר היא נעשית על גבי אוטובוסים ציבוריים, שאמורים לשרת את
כל תושבי העיר, וכך אשר לצד ההפלה הפוגענית בנשים היא פוגעת גם בחירות הביטוי של זמן השירות והאנשים
שמשתתפים במסע הפרסום שלו, בהיותה מונעת מהחולון לפרסם את מסריה העיקריים – ותמונות הנשים
בפרסום זה, הן עיקר המסר – על גבי האוטובוסים, בהיותה מונעת מהנשים המצלמות להופיע במסע הפרסום כדי
למהות נגד חזותן מהמרחב הציבורי, ומפלת את אלה ואלה לרעה על פני גופים אחרים.

אשר על כן, אכیر לכם תודה אם תודיעו לי לאחרם בכוונתכם לאפשר למשדי לפרסם את תמונות הנשים שהצטלו
למסע הפרסום שלהם בימים הקרובים ממש.

לנוח החשיבות בהעלאת מסע הפרסום בהקדם, נכיר לכם תודה אם תודיעו תשובהכם ביום הקרובים ממש, ועודע
מה איעץ למשדי.

בכבוד רב וברכה,

ד"ר אביעד הכהן, עו"ד

בשפה עת/4

בנ-דוד

BEN DAVID, AVRAHAM, HACOHEN
Law Office

בן-דוד - אברהם - הכהן
עורכי דין

ABIAD HACOHEN, Adv.

MOSHE BEN DAVID, Adv.

YESHAYHU AVRAHAM, Adv.

ELISHEVA HACOHEN, Adv.

HODIYA I. RAPAPORT, Adv.

אביעד הכהן, עו"ד

משה בן דוד, עו"ד

ישעיהו אברהם, עו"ד

אלישבע הכהן, עו"ד

הוזיה א' רפפורט, עו"ד

בפקסימיליה מס' 03-9614862

כ"ג בכסלו תשע"ב

19 בדצמבר 2011

לכבוד
מר ישראל כץ
שר ההגנה
ירושלים

השלום והברכה,

הנדון: הדרת נשים משלות הפרסומת על גבי אוטובוסים בירושלים

מכתבי מיום 12.12.11

זנני שב ופונה אליכם בעניין הנדון בשם מרushi, עמותת "ירושלים", וכמה מחברותיה וחבריה בעניין הנדון, וביחס
למכתבי שמן הסמך שלא נעה עד כה לא לגוף ולא בכלל.

החברה המפרסמת על גבי האוטובוסים, חברת "כנען", גם אליה פנתית בשם מרushi, הודיעתני אתמול שאין בכוונתה
להיענות לבקשות מרushi לפרסום תמונות נשים – **במסתבר, אפילו אם הן עטויות "שאלים" ומפותחות מכף רגל ועד ראש** –
על גבי האוטובוסים הציבוריים בירושלים לצורך הקמפיין "ירושלים", נעים להכיר".

לモתר לומר מה ממשuat החלטה זו, הוא לעניין הפגיעה החמורה בכבודן של הנשים בכלל, ושל מי ממושטי שהצטלבו
לשם הקמפיין, הן לעניין חירות הביטוי, ולא פחות מכך לעניין דמותה של עיר הבירה של מדינת ישראל.

הדבר חמור שבעתיים כאשר הדרת דמויות הנשים מהמרחב הציבורי נעשית באמצעותה של חשש מפני מעשי בריונות של
קייזניים שיפגעו וייחתו את האוטובוסים. במעשה ההדרה ניתן פרס לאותם בריונים, נמצאו חוטאים נשכרים, והדבר
רק יעודד אותם להמשיך ולנהוג במעשייהם הפסולים, הבלתי חוקים, שמנוגדים לערכיה הבסיסיים של מדינה יהודית
ודמוקרטית.

אשר על כן, אשוב ואכיר לכם תודה אם תודיעוני – כפי שביקשתי במכתבי הקודם – מהם הצעדים שהנכם נוקטים על
מנת למנוע הפליה קשה זו, והאם היא עולה בקנה אחד עם תנאי הזיכרון שהוענקו לי"אגד" – וברשותו – לחברת "כנען"
מדיה פרסומת בתנועה בע"מ" (אנא בטובכם צרפו את העתק ההוראות בין "אגד" לבנייכם, ובין "אגד" לחברת המפרסמת,
זהשمات הסכומים או פרטיים אחרים שענינים מטהורי ואשר אינם מענינים של מרushi).

ונוכחות החשיבות שיש למושטי בהעלאת מסע הפרסום בהקדם, והנזק המתמשך שנגרם לכם כתוצאה מסירובה של החברה
להעלותו, נזכיר לכם תודה אם תודיענו תשובהכם ביום הקרוב ממש, ואדע מה איעץ למרushi.

בכבוד ובברכה,

ד"ר אביעד הכהן, עו"ד

גספה עת/5

5/8

BEN DAVID, AVRAHAM, HACOHEN
Law Office

בן-דוד - אברהם - הכהן
עוורכי דין

AVIAD HACOHEN, Adv.
MOSHE BEN DAVID, Adv.
YESHAYHU AVRAHAM, Adv.
ELISHEVA HACOHEN, Adv.
HODIYA I. RAPAPORT, Adv.

אביעד הכהן, עו"ד
משה בן דוד, עו"ד
ישעיהו אברהם, עו"ד
אלישבע הכהן, עו"ד
הודיה א' רפפורט, עו"ד

כ"ד בכסלו תשע"ב
20 בדצמבר 2011

לכבוד
ニיצב ניסו שחם
מפקד המחו"ז
משטרת ישראל
ירושלים

ニיצב שחם נכבדי,

השלום והברכה,

הណזון: הדרת נשים משלilot הפרטומת על גבי אוטובוסים בירושלים – מאבק באליםות קיצונית

הנני פונה אליכם בעניין הנדון בשם מרשיי, עמותת "ירושלים", וכמה מחברותיה וחבריה בעניין הנדון, ובהמשך למכתבים שליחתני למשרד התחבורת, "אגד" והחברה המפרסמת.

החברה שאחריות על הפרטום באוטובוסים, חברת "כנען", הודעתני אתמול שאין כוונתה להיענות לביקשות משרד תיירות נשים – כמסתבר, אףלו אם הן עטויות "שאלים" ומכושות מכף רגל ועד ראש – על גבי האוטובוסים הציבוריים בירושלים לצורך הקמפיין "ירושלים מושם", נעים להזכיר.

לモתר לומר מה ממשuat החלטה זו, הן לעניין הפגיעה החמורה בכבודן של הנשים בכלל, ושל מי ממושטי שהצטכלמו לשם הקמפיין, הן לעניין חירות הביטוי, ולא פחות מכך לעניין דמותה של עיר הבירה של מדינת ישראל.

לטענת החברה, הדרת דמיות הנשים מהמרחב הציבורי נעשית באמצעות של חשש מפני מעשי בריאות של קיצוניים שיפגעו וישחרתו את האוטובוסים, כאשר המשטרה שאמונה על מניעת תופעה זו אינה עשויה די למיגור התופעה.

אשר על כן, אכير לכם וודה – במיוחד לצהרותיכם בבית המשפט בגין הסוכות האחזרו והזערכם על הקצתה משאיים לגושא – אם תודיעוני האם המשטרה בירושלים מפעילה בהבטחת מניעת הפגיעה באוטובוסים שיפרסמו תמונות שם ולהבאת הערביינים, במידה ויהיו כ אלה, לדין.

כמו כן אכיר לכם וודה אם תודיעוני האם במהלך חמיש השנים האחרונות הוגש כתבי אישום נגד ערביינים מפרי חוק שהיו מעורבים בהשחתת תמונות נשים, ובכמה מתוכם הורשעו הנאשימים.

נווכח החשיבות שיש למרשיי בהעלאת מסע הפרטום שלהם, והנזק המתמשך שנגרם להם כתוצאה מסירובה של החברה להעלותו באמצעות של חשש מפני אזלת ידה של משטרת ישראל לטיפול בערביינות מסווג זה, נכיר לכם וודה אם תודיעונו תשובתכם ביוםים הקרובים ממש, ואדע מהו איעץ לmarshi.

בכבוד רב וברכה,

ד"ר אביעד הכהן, עו"ד

נספח עת/6

6/11/

■ משרד עורכי דין ■ LAW OFFICES

ישראל בלוטשטיין, נז"	GADIEL BLUSTEIN, Adv., LL.B
ד"ר רוי בר-קחן, נז"	DR. ROY BAR-KAHAN, Adv., F.S.D.
ישראל ציגנלאוב, נז"	ISRAEL ZIGENLAUB, Adv., LL.B
הוואות ברכתי, נז"	JUDITH GRANIT, Adv., LL.B
טביה ברוכמן, נז"	AMIT BRIGER, Adv., LL.B
עדן פרישטה, נז"	IDO FRISHTA, Adv., LL.B, B.A
בל' ווקר, נז"	NILI WERKER, Adv., LL.B
יעקב כרמלין, נז"	YACOV CARMELI, Adv., LL.B
ቢיטל כהן מילמן, נז"	MEYTAL COHEN MARCO, Adv., LL.B
发布时间: ברקן, נז"	GITTA BERGER, Adv., LL.B
דורון נהמיה, נז"	DORON NEHEMIA, Adv., LL.B
יעל חסיד, נז"	YAEL HASID, Adv., LL.B, M.B.A
אביבר שטרן, נז"	AVNER STERN, Adv., LL.B
דניאל כוכב, נז"	DANIEL KOCHAVI, Adv., LL.B
רצותן בן ארי, נז"	ZEUT BEN OR, Adv., LL.B, B.A
זיהור מלדשטיין, נז"	YIZHAR GOLDSTEIN, Adv., LL.B
ביהת מלבזון, נז"	GILAT BUGANIM, Adv., LL.B

‘Notes’

בפקס': 02-6259332

לכבוד

ד"ר אביגדור חביבן, צו"ד

דוחות הלל גז

1

מידון: פְּרִזְבֶּת עַל גָּג אֲוֹנוֹרוֹבִיזֶם בְּצִיר יְרוּשָׁלַיִם

12-12-2011 מבחן מאט

בנוא מדיות גבריים בתונאה בעזם, הריגי להשיב לפכתרן ששיתומוין, בונרירט קדליךמן:

לצורה של מרשתgi, ניסיון עבר מלמד אותה כי היא אינה מסוגלת להעלות פרסומים על גבי אוטובוסים בעיר ירושלים (מכח הזכיון בו היא מחזיקה) בהן מופיעות תמונות של נשים. הדבר גורר השחתה של הפרסומים, ולמעשה מועד אותו פרסום לכשלו ידוע מראש (גם למפרסם, אשר אין זכות לקבלת תמורה עבור דמי הפרסום). כמו כן, גורר הדבר השחתה של האוטובוסים ובמקרים קלצוניים אף לשՐופתם. כך יצא, ש"פוטנציאלי" הפרסום במרקחה זה הופך למשמעות כלכלית על מרשתgi (תיקון הליקויים על האוטובוסים, פיצוי לכוורות, שעות עבודה על פרסומים נוספים וכו').

2. מושטי הינה קרובן של המצב, בעתו מוסכים לה נזקים כספיים חן בשל הנזקים האמורים לעיל והוא באזדו הנקוט לארו הוויתור על פרטום של קמפייניט הכוללים תמורה בהן מופיעות נשים.

לאור העובדה כי מרשותי שותפה לתמוהה הקשה והולכת ממצב גלווי נסבל זה, אציגו בשם את גופרנו הרاء -

ראשית, למרשתி שיתוף פעולה עם חברות המפעילות שירותי מכוונים ושלטים הממוקמים על גשרים המצוים בעיר ירושלים, והיא מציעה למושיעיך לפרסום, בפריסה רחבה בעיר, את הפרוטוס שלחם על גבי אותם מתקנים, ללא תנאים מוקדמים (מתקנים אלו אינם מצויים במקומות "המודדים לפורענות", ולפיכך, ומニסיוון העבר, לא צפוי כי פרטומיס אלו יושחתו). בוא נקווה שלאחר תעלאת הפרסום של מושיעיך. לא תשאלה ממוןנות מצב זו.

三

BLUSZTEIN, BAR-KAHAN, ZIGENLAUB & Co. בלאשטיין, בר-קהן, ציגנלאוב ושות'

LAW OFFICES ■ משרד עורכי דין

המבחן

שנית, מבלי להתיחס בשלב זה לטענות המועלות במכותב ולאיזון בין העקרונות הנטועים בו (כין היותר לאור העובדה כי עד עתה איini יודע מי הם לקוחותיך ומה האינטראס המוגן שלהם, ואין טעם להגדיר לויכוח עקרוני לאור האמור לעיל ולחלה), אבקשך כי תבחן עם מושךיך את נכונותם להתחייב מראש לשלוט מלאו הזמנת הקמפניו גט במקורה של השחתת הפרסום והאוטובוסים, לשפות את מרשותי במקרה של **מלוא** הנזק שיגרם לו בשל ונוכן הפרסום והאוטובוסים שיופיע עליו, ולצורך כך (בעיקר לאור פוטנציאל החשחתה ולאור העובדה כי מדובר בעמותה שלא ברור מהי האיתנות הפיננסית שלה), מעבר לכתב שיפוי (מוגבה בערכות אישית), יתען גט שטר חוב נסכים הנזק (ולל המניימאל) הצפוי בגין השחתה כאמור בסך של 50,000 ל"ג (עליו יוחתום שני אנשים פרטיים). אולם כבי כתוב השיפוי יהיה על מלוא סכום הנזק שיגרם, ולא יהיה מוגבל לסכום השטר.

ב-2000, צוינו גם גורומיות של מבחןינו – זיהולק וסייעון בין כל הגורמים.

ב-**טראנס-אלאטינית**, אסאמית ו-לעומת ג'ולפוניגת בענין:

8. אין באמור במכותבי זה כמו גם במקרה שלא נאמר בו בבדי לגרוע והוא כדי למצות את טענות מרשותי בעניין שבנדון, וכי לחוות ויתגורר כלשהו על אייזו מטענות מרשותי (אשר נמנעה בשלב זה מההנימוח לטענו טענות מרשיין).

בכבוד רבנן'ת,
עוזרו פרישטה. עי"ד

בספח עת/7

ת/י

BEN DAVID, AVRAHAM, HACOHEN
Law Office

בן-דוד - אברהם - הכהן
עו"ד עורך דין

AVIAD HACOHEN, Adv.
MOSHE BEN DAVID, Adv.
YESHAYHU AVRAHAM, Adv.
ELISHEVA HACOHEN, Adv.
HODIYA I. RAPAPORT, Adv.

אביעד הכהן, עו"ד
משה בן דוד, עו"ד
ישעיהו אברהם, עו"ד
אלישבע הכהן, עו"ד
הודיה אי' רפפורט, עו"ד

בפקסימיליה מס' 03-6966191 וbdd@bkblaw.co.il

כ"ג בכסלו תשע"ב
19 בדצמבר 2011

לכבוד
עו"ד עידן פרישטה
חברת כנען מדיה פרסום בתנועה בע"מ
מרכז עזריאלי 1
תל אביב

עו"ד פרישטה נכבד,

השלום והברכה,

הנדון: הדרת נשים משלוח הפרסומות על גבי אוטובוסים בירושלים
מכתבי מיום 11.12.12 ; מכתבה מיום אטמול

קיבלתינו בתודה את מכתבך, אך לצעדי לא מצאתנו בו מענה לעניינים של מרשי. החלופה שהציגה מרשותך אינה מהוות תחليف ראוי ואמותי לפרסום על גבי האוטובוסים עצם, ויש בה, בכל הבוד הוראי, אפילו משחו מעלייב. האם מרשי – ובעיקר מרשותי – עשו משהו רע שמווץ להם פיתרון כזה? האם פיתרונו כזה הוצע ומושם גם על מפרסמים אחרים?

הוא הדין לדרישתך כי מושמי יחויבו בערבות אישיות לנזקים שעלוים להיווצר עקב השחתת האוטובוסים. דומני כי הסכימו עם מרשי ששמירת החוק והסדר הם עניינה של המשטרה ושאר רשותות אכיפת החוק ולא מצאתי טעם ראוי לכך שמחדרם בעניין זה ישמש עילה לחיבור מרשי בנזקים שנגרמים על ידי מפרי חוק.

בעיני מרשי, פולוותיה של חברת "כנען" בעניין דן הדבר חמורות שבעתים באשר הדרת דמיות הנשים מהמרחbat הציבורי נעשית, כך לטענת מרשותך, באמצעותה של חשש מפני מעשי בריונות של קיצוניים שיפגעו וייחתו את האוטובוסים.

במעשה ההזרה – שמרשתך שותפה לו, ברצונה או שלא ברצונה, ניתנו פרט לאותם בריוניהם, נמצאו חוטאים נשכרים,
והדבר רק יעוזד אותם להמשיך ולנהוג בנסיבות הפסולים, הבלתי חוקיים, שנוגדים לערכיה הבסיסיים של מדינת
הodem וodemokratiyah.

אשר על כן, אשוב ואכיר לכם תודה אם תודיעוינו – כפי שבקשתינו במכתבי הקודם – מהם הצעדים שבදעתכם לנקט על מנת למנוע הפליה קשה זו, והאם היא עולה בקנה אחד עם תנאי הייזיון שהוענקו לכם על ידי "אגד" (אכیر לכם תודה אם תואלו לצרף את העתק תנאי הייזיון או החסכים שבין "אגד" לביניכם, מבון בהשمات הסכומים או פרטיהם אחרים שעניינים מScheduler ואשר אינם מעניינים של מרשי).

noch החשובות שיש למרשי בהעלאת מסע הפרסום בהקדם, והנטק המותמך שנגרם לכם כתוצאה מסירובה של החברה להעלותו, נכיר לכם תודה אם תודיעוינו תשובתכם ביום הקרובים ממש, ואדע מה איעץ למרשי.

בכבוד רב וברכה,

ד"ר אבידע הכהן, עו"ד

נספח עת/8

8/ny

אשר אקסלrod ושות', עורכי דין**ASHER AXELROD & CO, Advocates**

אשר אקסלrod | חדרה אקסלrod | עדי בארן (בן יעקוב) | יעל זינגר | צופי אוחנה-קפסן
ג'אנת זוהר | מיה בר-און | דרור אקסלrod | ענת צדוק-וינברט | דוד טאובמן
Asher Axelrod | Hedva Axelrod | Adi Beeri (Ben-Yaacov) | Yael Zinger | Tsvi Ohana-Kapash
Johanna Zohar | Maya Bar-On | Dror Axelrod | Anat Tsadok-Vingert | David Taubman

ירושלים, 25 בדצמבר 2011

כ"ט בכסלו תשע"ב

לכבוד

עו"ד ד"ר אביעד הפטון

רחוב הלל 23

ירושלים

טלפון: 03-9614862

ח.ג.מ.

הגדון: פניות אל "אגד" ירושלים – שימוש פרסום על גבי אוטובוסים בירושלים

בהתשך למכתבי אליך מיום 20.12.2011, ובمعנה לפניותך מנו התוארכיס 12.12.2012, 19.12.2012, חנני להшибך כפי הומפורט להלן.

אקדים ואומר, כי החנחות שביסודו עמדות של מרשים (עמותת "ירושלים" ואחרים) אין מbasesות כלל ועיקר. מה טעם רואים מרשים להציג את עניינם בפני "אגד"? הרי מובן מתוכן מכוון, כי מרשים היטיבו לדעת ומיטיבים לדעת, כי חברות הפרסום "כנען" הינה בעל הזיכיון הבלעדי לפרסום מודעות על-בני אוטובוסים של "אגד". בחותם, פנו מרשים אל חברת "כנען", שתווכח בפני חברת "כנען" את משאלותיהם, וקיימו עימם במישרין דין ודברים בנושא פניותם.

גמהתני, לאור זאת, מה טעם רואו מרשים לפנות אל "אגד", אחר שעלו חרט בידים בפניותם של מכתחילה אל חברת "כנען", ומשבקשות טורבה. דומה הדבר למי שמעידיף לחפש אחר המטבח שאבד לו תחת הפנס המאייר, ולא במקומות החושך שבו אבד המטבח.

ואaddir, למניעת כל ספק: חברת "כנען", אשר כאמור, בידה הזיכיון לפרסום על גבי האוטובוסים של מרשתי, חייבת הריבוני הבלתיו ללביתו מבנה הפרטום, ולקביעת תכניו. מطبع הדברים, מדובר בזכיינו בעל אופי מסחרי מובהק, ומשכך ריבונית חברת "כנען" לפועל על-פי עקרונות של מדיניות עסקית לאכטימית, ונתונה לה תחירות להתנהל במסגרת מגוון שיקוליה העסקיים, המסחריים והכלכליים.

אוסיף ואמר: הצגת עניינס של מרשן בrhoת התופעה שזכתה בימייה האחרוןים לכינוי "הזרות נשים", הינה הצגת דברים מצערת, מוטעית, מטעיה ו מגמותית. נראה לבארה, כי תלילתה של הצגת דברים זו היא לשיבתה על הגל הפופולי העוסק בתופעה פסולוז. ברוח העתים, מבקשים מרשים לנצל את תשומת-הלב הציבורית והופנית, כדי לרכוש לעצם פרסום ואותה לשם קידום ענייניהם, אף שUMBRAKA הנטיבות, קל להבין כי בפועל אין דבר וחצי דבר בין התופעה והנפקת של "הזרות נשים", לבין מדיניותה הכלכלית והענינית של חברת "כנען", בנושא פניותם של מרשים.

אשר אקסלrod ושות', עורך דין**ASHER AXELROD & CO, Advocates**

לטעמי, אין מקום לחלק על כך ששיעור חמיסחרים של חברת "כגון" הינו לגיטימי מ滥用 היבט שהוא, מה גם שכך העולה מהתשובתו של בא-כוחה של חברת "כגון", עורך פרישתא (במכתבו שנשלח אליו ביום 18.12.2011), מצאתי כי בمعנה לפניו תחוצן לירושך פתרונות ראויים, וחולפות חולפות לפרסום, שיש בהן להניאת את תדעת.

האמנים טבוריים מושין, כי יש מקום להציג על שכם של אחרים את הסיכון לחורבן כלכלי רחב מאוד, אך ורק כדי לספק את צרכיתם של מושין לפרסום, אשר בגין ציפוי להingers נזק כבד, ברמת זהות גבוהה זו. לטעמי, ציפייה כזו כלאל אינה ראוייה לאוזן קשbeta.

על-פי תפיסתי, יש מקום לכבד ולהזכיר את מי שנאבק על ישותו, על עקרונותיו ועל השקפתו שלנו, תוך שהוא מוכן להשקיע את המשאבים והתשומות הכרוכים בכך, אם בחומר ואם בrho. מושיך היו יכולים לזכות אולי באחדתי ובחריכתי אם היו מגלים נכונות לטכן את מכונן שלהם (ולא את מומן של אחרים!) כדי לישם ולמשם את אמונהם בעקרונות צדק, שוויון וכבוד האדם. אלא שלא כאלה הם פוי הדברים. מושיך "ששים אליו קרבי" על חשבונם של אחרים, מבלי שיקבלו על עצם כל אחריות לשאת בעלות הכבדות הعاطفיות, וביסוקוניות המסתברים מכך, עלויות וסיכוןיהם אותם מעדיפים מושיך להטיל על וולנט.

במכתב שמיום 19.12.2011 ציינתי מפהיק של מושיך, כי "שמירוג החוק והסדר הם עניינה של המשטרת ושאר רשותות אכיפה החוק". אמליה עיונית זו, אשר ככל, עשויה להתקבל כאמור כנכונה לשכעמה, מגלה בקשר הנanton עצמות עינוי והתempt של ממש מצד מושיך. מן המפורשתות הוא, כי הפגיעה הבריונית ברכושים של מפעלי התamburger הציבורית היא תופעה יום-יוםית, ומושיך מיטיבים לדעת כי בפועל, תופעה קשה זו אינה זוכה להגנה המספקת מטעם הירושיות, אם במניעה ואם בטיפול אכיפתי ראוי.

התוצאה המסתנברת היא, לפיך, כי הנזק בGINI הפליטום המבוקש על-ידי מושיך, צפויים לחול על ראשה ועל ביססה של החברה המבצעת (בעניינו, חברת "כגון") זואות, מבלי שיועמדו לרשותה הכלים שיאפשרו לה ביטוי, פיצוי או שיפוט בפני הנזק הכספי. לכך אין להסכים בשום פנים ואופן.

יזוע למושיך היטיב, כי זה חש מפני מעשי בריאות של קיצוניים, איןו בגדר "אמותלה" בעלים – כפי הলשון שננקטה לעניין זה במאובט – אלא מדובר בנסיבות כואבות, מוחשית ותמשכת. בנסיבות העניין, ראוי היה כי מושיך יתיחס לאפשרות כזו במידה רבה יותר של אחריות ורצינות, ולא במידת הזול העולה, לכאותה, מעמדותם.

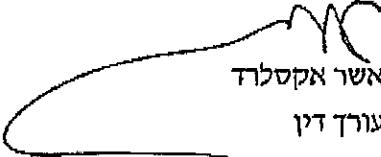
לאור כל חאמור, ובכל הכבוד הרואוי, אין כדי כי אם להציג לעמدة אותה הביע בפניך בעניין זה תבראו עורך פרישתא, בא-כוחה של חברת "כגון". לטעמי, עמידה של חברת "כגון" אינה מוגלה כלפי מושיך כל אפליה, מכל סוג שהוא, ואני פוגעת באיזה מעקרונות היסוד אשר נמו במאובט, עקרונות היקרים לנו, ומהווים מסד חיוני וראוי לחיי החברה, שכולנו במשמעותם – בקיומם.

אשר אקסלוד ושות' עורך דין
ASHER AXELROD & CO, Advocates

אני מלווה כי עתה, משוחזרו נוכחת והקשיים הכרוכים בהיענות לפניות של מרשים, עליה מידך למצוא את חדרך להביא את עמדתנו זו בפני מרשים, באופן שייאיר את עיניהם לתבנה מאוזנת וסקולה של כל רכיבי מצב העניינים החמותואר, ולהטכם לפרטון חולט, ברוח התוצאות שהגיעה חברת "כגון" בפני מרשים.

תודתי נטונה מראש לשוממת לבך העניינית.

בכבוד רב, בכ"ח
 ובברכת חג אורים שמח,

 אשר אקסלוד

עורך דין

3

א/אגד/כללי/ט/ט/ט/ט

3